

PEDAGÓGUSOK LAPJA

LXXI. ÉVFOLYAM
A PEDAGÓGUSOK SZAKSZERVEZETE HÍRLAPJA
ÉS HÍRLEVELE – 2015. MÁRCIUS 10.
ALAPÍTVÁ: 1945-BEN

3.

FÉL ÁRON

A nemzetközi nőnap alkalmából március 8-án, vasárnap a nők fél áron látogathattak el több budapesti és vidéki múzeumba a kormány jóvoltából. A nőnap kedvezmény a 6–26 éves, diákigazolvánnyal rendelkező lányokra, nőkre is érvényes volt, így ők kettős kedvezménnyel válthattak belépőt azokba a kulturális intézményekbe (mintegy félszázba), amelyek csatlakoztak a kormány programjához.

A hírt közös sajtótájékoztatón bejelentő Novák Katalin, az Emmi család- és ifjúságügyért felelős államtitkára és Hoppál Péter kultúráért felelős államtitkár indokot is fűzött a tényhez. Novák Katalin arról beszélt, hogy bár már egy évszázada van olyan nap, amikor kiemelt figyelmet kapnak a nők, a kormány azt szeretné, ha ezt a figyelmet mindennap megkaphatnák, hiszen – szavai szerint – a nők azok, akik összetartják a társadalmat. A kormány ezért minden támogatást meg kíván adni, hogy a nők össze tudják egyeztetni a családi életüket a munkájukkal, ugyanakkor meg akarják adni a választás lehetőségét is, azt, hogy eldönthessék, gyermeket nevelnek, műzsák, alkotó nők lesznek, vagy a munkájuknak szentelik az életüket. Hoppál Péter a nőket a családok motorjának nevezte, és úgy vélte, „életünk nőit” – anyánkat, feleségünket, munkatársnőinket, családtagjainkat, barátainkat – nem csak egy napon kellene ünnepelni, a figyelem középpontjába állítani. Az államtitkár ugyanakkor arról is beszélt, a kormány március 8-án külön is oda akar figyelni a nőkre, ezért kívántak kedveskedni nekik a kedvezményes múzeumi belépővel.

Lássuk be, azért ez mégsem egy csokor – védett – hóvirág, vagy egy szál piros szegfű! Vessék a mókások elé azt, aki nem ért egyet az államtitkári gondolatokkal, aki egy szemernyi kivetnivalót is talál a szavaikban!

Ja, hogy a csokorba szedett szóvirágok üresen konganak azok után, hogy az Országgyűlés a demokratikus ellenzék ellenzése ellenére épp március 3-án utasította el a nők ellen elkövetett erőszakos cselekmények visszaszorítását megcélzó Isztambuli egyezmény ratifikálását? Nem kell minden kákán csomót keresni! Különb is! Az Európa Tanács egyezménye minden azt elfogadó ország számára előírja, hogy olyan jogi szabályozásokat vezessen be, amelyek a nők elleni erőszak minden fajtáját (a családon belüli erőszakot, a szexuális erőszakot, a kényszerházasságot, a női nemi szervek csonkítását) meg tudja akadályozni. Az Európa Tanács 47 tagállamából eddig 37 ország írta alá, de közülük még csak 15-en ratifikálták. Vakkomondorországban sem kell úgy sietni, hisz Magyarországon átlagban hetente „csupán” egy nő hal meg családon belüli erőszak áldozataként, és talán egymilliónál több 15 év feletti nőt érint az erőszak ezen fajtája!

Persze, lehet morgolódni, hogy a magyarországi rendőrök sem kapnak megfelelő speciális képzést, hogyan lépjenek fel nők elleni erőszak esetén, de lássuk be, ez a probléma eltörpül amellel a tény mellett, hogy ezen a nőnapon voltak utoljára nyitva a nagy bevásárlóközpontok.

A parlament ugyanis tavaly december 16-án szavazta meg a vasárnapi pihenőnap bevezetését, így 2015. március 15-étől a hét utolsó napján nem lehet majd dolgoztatni a kereskedelemben! Most nem részletezném a törvényt, de könnyen el tudom képzelni, hogy március 8-án – egyelőre utoljára – vagy dolgozni mentek a kereskedelem női alkalmazottai, vagy vásárolni a második nem azon tagjai, akik a hét négy-öt napján 10-12 órát, vagy többet dolgoznak, és a napi munka után valahogy már nincs kedvük a gyerekek cipőcskét, ruhácskát keresgélnei, no pláne nem akarják ehhez késő este az apróságokat is elrángatni a boltba. Még az is lehet, hogy galádul vasárnapi nagybevásárlást csináltak, hogy minden meglegyen a háztartásban, ami kell, ne kelljen a napi munka után még sorba állni trisóért, létráért, felmosóröngyért, mosógépért, miegyebért.

Pedig világos a jóakarát útja, múzeumba kellett volna menniük! Ajándékba, féláron! Pláne, ha még azt is hozzávesszük, hogy a 6 éven aluli gyerekek után és a 70 éven felüli nyugdíjasoknak – ahogy az év többi napján – vasárnap nem kell fizetniük a múzeumok látogatásáért, beláthatjuk, nagyon megérte volna.

Csak hát vannak, akiknek semmi sem elég!

Millei Ilona

A TARTALOMBÓL

Lezárult a PSZ felmérése a pedagógusok leterheltségéről

Lezárult február 28-án a Pedagógusok Szakszervezetének felmérése a pedagógusok leterheltségéről. A megadott időpontig 12 047 válasz érkezett.

3

4

A kreativitásra érdemes fókuszálni

Nagyon kevés, ha az oktatás egy dátumra vagy egy megoldóképletre fókuszál, ez ugyanis mindenkinek „ott van a zsebében”. (Somlai-Fischer Ádám, Prezi)

A Sokszínű Fizika Autóbusza

„Ha úgy gondolják, hogy az oktatás drága, akkor próbálják meg a tudatlanságot.” (Kroó Norbert, a fény nemzetközi éve programbizottságának elnöke)

6

7

Csak egy pillanatra zavarlak

Egy átlagos dolgozót naponta 87-szer (!) zavarjak meg abban, amit csinál. Csak egy gyors kérdés, egy megszólaló telefon, egy felugró e-mail ablak.

Nem sok a bölcsész!

A bölcsészek és a mérnökök körében majdnem pont ugyanakkora a dolgozók aránya. (Köllő János közgazdász, az MTA Közgazdaságtudományi Intézetének kutatási igazgatója)

8

9

A kormány jelentősen átalakítja a szakképzést

Fontos cél az is, hogy olyan szakmát adjunk a diákok kezébe, amellyel képesek munkába állni. (Czomba Sándor munkaerőpiacért és képzésért felelős államtitkár)

A szakképzés átalakítása

A jelenlegi, iparostanonc-képzéssé silányított szakiskolában az összes közismereti tantárgyat heti hat órában oktatják, gy egy-egy tantárgyra hetente egy tanítási óra sem jut. (Szenes György)

10

13

Egyre megy, honnan nézed

Nem az évfolyamok száma a meghatározó egy iskolarendszerben, hanem a tanszabadság és a tanítás szabadságának léte vagy nem léte. (Szüdi János)

A piramistól a családi pótlékig

Országos értekezletet tartott a PSZ Óvodapedagógiai tagozata

Az ország minden részéből érkeztek óvónők és óvodai dolgozók a PSZ Óvodapedagógiai tagozatának fórumára 2015. február 24-én. A résztvevők elsőként **Paszkoszné Kulcsár Andrea** előadását hallgatták meg. Az Emmi vezető főtanácsosa prezentációjában bemutatta az önkormányzati óvodák helyét, szerepét a közigazgatásban és a köznevelésben.

Paszkoszné Kulcsár Andrea egy piramissal szemléltette, hogy a kompetencia fejlesztése az óvodákban kezdődik: ha nem alapozzák meg a három-hat évesek készségeit, az általános iskola kompetenciamérésein kevésbé lehetnek sikeresek. Emlékeztetett arra, hogy a 2015–2016-os tanévtől hároméves kortól kötelező az óvodába járás. Az óvodáztatási támogatás folyósítását szüneteltetik, ha a szülő ennek a kötelezettségnek nem tesz eleget. Az új rendelkezés szeptembertől lép életbe, de csak 2016 januárjától alkalmazható, mégpedig 20 igazolatlan nevelési nap után. A vezető főtanácsos arról a sokakat foglalkoztató kérdéstről is beszélt, hogyan kell értelmezni a foglalkoztatás új rendjét, a heti 40 órás munkaidőt. Ebből 32 óra a kötött munkaidő, négy óra elrendelhető (például eseti helyettesítésre, a gyakornokok szakmai segítésére stb.), a maradék négy órával viszont a dolgozó szabadon rendelkezhet.

Az előadást követő konzultáción részt vettek a PSZ Országos Iroda munkajogi szakértői (**dr. Selmečiné dr. Csordás Mária** és **dr. Varga Mária Beáta**) is, és válaszoltak az egyedi ügyekben felvetődött kérdésekre (pl. védőruha, a gyermekek óvodai ellátása a nyári szünetben, az életpályamodell értelmezése).

Szabó Zsuzsa, a PSZ alelnöke hangsúlyozta: a Pedagógusok Szakszervezete továbbra is mindent megtesz azért, hogy a dajkák (illetve valamennyi nevelést-oktatást segítő technikai-adminisztratív dolgozó) bére emelkedjen, ezt napirenden tartja a minisztériummal folyó tárgyalásokon.

Villányi Györgyné c. főiskolai docens, a Magyar Pedagógiai Társaság elnökségi tagja, A Kisgyermek című szakmai folyóirat főszerkesztője előadásában azt emelte ki, hogy érdeklődő, kreatív, nyitott, vidám, kiegyensúlyozott, önálló, magabiztos gyermekeket kell nevelni már az óvodákban is, ez azonban csak olyan óvónőktől várható el, akik maguk is ilyenek.

(Az értekezletről készült képgalériát, valamint Paszkoszné Kulcsár Andreának, az Emmi vezető főtanácsosának prezentációját a <http://www.pedagogusok.hu/node/1076> címen nézheti meg.)

László Judit

Kompetenciafejlődés

Nincs változás a diákok kompetenciaeredményeiben: a tanulók képességei matematikából a hatodiktól a nyolcadik évfolyamig jelentős mértékben fejlődnek, míg a nyolcadiktól a tizedik osztályig kevésbé – egyebek között ez derül ki a tavalyi országos kompetenciamérés eredményeiből, amelyek február 27-én jelentek meg. Az Oktatási Hivatal közleménye szerint a tanulók szövegértési képességei a hatodiktól a tizedik évfolyamig már egyenletesebben fejlődnek. A hivatal grafikonjából az is kiderül, hogy matematikában 2008 óta nincs jelentősebb változás az országos átlageredményekben, csak kisebb ingadozás figyelhető meg, és hasonló a helyzet a szövegértés területén is. A mérésen tavaly 4348 iskolából 244 577 tanuló vett részt hatodik, nyolcadik és tizedik évfolyamokon. Az adatsorok az Oktatási Hivatal honlapján (www.oktatas.hu) érhetőek el, azokból a tájékoztatás szerint minden érdeklődő sokoldalú képet kaphat az egyes iskolák jellemzőiről.

Forrás: MTI

Új pedagógiai kultúra

Nagy József, a Szegedi Tudományegyetem Neveléstudományi Intézetének professor emeritusa Új pedagógiai kultúra című könyvéből többek között megtudhatjuk, hogy a kultúra fogalma pedagógiai szempontból a spontán és a szándékos szocializáció átfogó kategóriájaként használatos. Az új pedagógiai kultúra létrejöttét a hatvanas évektől felgyorsuló gazdasági, társadalmi, globalizációs változások teszik szükségessé, és az ugyanekkor világszerte kibontakozó új kutatási irányok eredményei, néhány ország (például Finnország) megújuló közoktatási rendszerének tapasztalatai teszik lehetővé. Az új pedagógiai kultúra szükségességét világszerte rengeteg megérző tünet és a problémák sokasága jelzi. A kötethez most e-könyv formában: <http://www.staff.u-szeged.hu/~nagyjozs/prof.emeritus/> is hozzájuthat az érdeklődő. Az olvasó szembesülhet azzal, hogy az értelem kiművelésének mára szükségessé váló szintje a felnőttek nagy része számára megvalósíthatatlanná vált. A világszerte születőben lévő új pedagógiai kultúrát ismertető könyv erre a gyökeresen új helyzetre keresett és kínál megoldási lehetőségeket.

Létrejönnek a Pedagógiai Oktatási Központok

A nemzeti köznevelésről szóló törvény értelmében április 1-jétől az állami köznevelési feladatellátás keretében az Oktatási Hivatalhoz kerülnek az állami pedagógiai-szakmai szolgáltatások, és létrejönnek a Pedagógiai Oktatási Központok – közölte az Emmi köznevelési államtitkarsága február 24-én. A tájékoztatás szerint az Oktatási Hivatalon belül országosan egységes szakmai színvonalon és minőségben biztosíthatók a pedagógiai-szakmai szolgáltatások. A hivatal keretében létrejövő Pedagógiai Oktatási Központok ellátási területükön biztosítják a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat, azok koordinálását. Gondoskodnak továbbá a pedagógiai munkát támogató szaktanácsadói, valamint a pedagógusok munkájának külső, egységes kritériumok szerinti ellenőrzését szolgáló tanfelügyelői hálózat hatékony és teljes körű működtetéséről. A Pedagógiai Oktatási Központok helyszíne és a hozzájuk tartozó ellátási terület az alábbiak szerint alakul: Békéscsaba (Békés megye), Budapest két helyszínen (Budapest teljes területe, Pest megye egy része, illetve az országos nemzetiségi pedagógiai-szakmai szolgáltatások ellátása), Debrecen (Hajdú-Bihar megye), Eger (Heves megye), Győr (Győr-Ménfőcsanak-Sopron és Komárom-Esztergom megye), Kaposvár (Somogy és Tolna megye), Miskolc (Borsod-Abaúj-Zemplén megye), Nyíregyháza (Szabolcs-Szatmár-Bereg megye), Pécs (Baranya megye), Salgótarján (Nógrád megye), Szeged (Csongrád és Bács-Kiskun megye), Székesfehérvár (Fejér és Veszprém megye), Szolnok (Jász-Nagykun-Szolnok megye és Pest megye egy része), Zalaegerszeg (Vas és Zala megye).

MTI

PEDAGÓGUSOK LAPJA

Az OKÉT tevékenységében részt vevő

Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) hivatalos hírlapja és hírlevele

Főszerkesztő: **Millei Ilona**

Technikai szerkesztő: **Márfiné Bécsi Erika**

Szerkesztőség: 1068 Budapest, Városligeti fasor 10. Telefon/fax: 322-8464

Levélcím: 1417 Budapest, Postafiók 11

Kiadja: a Pedagógusok Szakszervezete Országos Irodája
1068 Budapest, Városligeti fasor 10. Központi telefon: 322-8453

Felelős kiadó: **Galló Istvánné elnök**

Internet: www.pedagogusok.hu; E-mail: pedlap@pedagogusok.hu

Terjeszti: a Pedagógusok Szakszervezete. Évi előfizetési díj: 4500 Ft

Index: 26651 ISSN 0133-2260

ÉRDEMI TÁRSADALMI PÁRBESZÉDRE VAN SZÜKSÉG

Új vezetés a Magyar Szakszervezeti Szövetség élén

Kordás Lászlót választották a Magyar Szakszervezeti Szövetség (MaSZSZ) elnökévé a következő négy évre a küldöttek a szövetség február 27-ei, első kongresszusán, amelyet Budapesten tartottak. Az alelnök Székely Tamás lett. A MaSZSZ a magyar szakszervezeti mozgalom legnagyobb taglétszámú szakszervezeti szövetsége.

Kordás Lászlót, aki a Közmunkások Szakszervezetének főtitkára, 47 szavazattal választották elnökké, míg a másik jelölt, *Pallagi Gyula* 41 voksot kapott. Az új elnök kiemelte: aktívabb közéleti szerepvállalásra, valódi érdekvédelemre készülnek, elsődleges céljuk pedig az, hogy a minimálbér nettója érje el a létminimum értékét. Hozzátette, hogy egyelőre 20 ezer forintos különbség van a kettő között, ami tarthatatlan. Kordás László beszélt arról is: fontosnak tartja, hogy az integráció folytatódjon.

Pataky Péter, a MaSZSZ leköszönő elnöke a sajtótájékoztatón kiemelte: a MaSZSZ az MSZOSZ és az Autonómok jogutódjaként működik tovább, tagjai a két konföderációt alkotó tagszervezetek. A MaSZSZ a magyar szakszervezeti mozgalom legnagyobb taglétszámú szakszervezeti szövetsége – hangsúlyozta.

Székely Tamás alelnök is azt tartotta fontosnak megemlíteni, hogy a legnagyobb konföderáció jött létre Magyarországon. Rámutatott: a munkavállalók számos problémával küzdenek, ezeket meg kell oldani, és érdemi társadalmi párbeszédre van szükség. Meg-

fogalmazása szerint a MaSZSZ szeretne „zászlóshajója” lenni az egyeztetéseknek. Úgy vélte, akcióképes szervezet jött létre, amely tettekben is képes lesz érdekeit érvényesíteni.

A MaSZSZ-t 2013-ban alakította meg három konföderáció: a Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége (MSZOSZ), a Szakszervezetek Együttműködési Fóruma (SZE), valamint az Autonóm Szakszervezetek Szövetsége (ASZSZ). Az alapítók eredetileg azt tervezték, hogy a három szakszervezeti szövetség beolvad a létrejött új tömörülésbe, de végül csak az MSZOSZ és az Autonómok tagsága határozott így, a SZE nem lépett be, így zárult le az egyesülési folyamat.

Pataky Péter, a MaSZSZ leköszönő elnöke elmondta, hogy az átadás-átvétel jövő héten indul, az átmenet pénzügyi és egyéb feltételei adóttak. Emlékeztetett arra, hogy a SZE február 21-én úgy döntött, nem olvad be a szövetségbe, de ettől függetlenül nem is lépett ki belőle, így a MaSZSZ tagszervezete lesz. A leköszönő elnök arról is beszélt, hogy elkészült a vagyonleltár tervezete: a MaSZSZ mintegy 1,4 milliárd forint vagyonnal rendel-

kezik. Kitért arra, hogy az alapszabály szerint két alelnököt kellett volna választani, de szimbolikusan – jelezve, hogy az integráció nem zárult le teljesen – egyelőre üresen marad a másik alelnöki szék. Ugyanezen megfontolásból 18 helyett 16 elnökségi tagot választottak az első kongresszuson – fűzte hozzá.

A kongresszus elfogadta a leköszönő elnök beszámolóját, valamint a szövetség új programját.

A szövetség kiemelt célja, hogy erősítsék az ágazatokon belüli és az azok közötti együttműködéseket. A MaSZSZ minden értelemben szolgáltató szakszervezetté válik, és így elősegíti, hogy tagszervezetei egységes szolgáltatások nyújtására legyenek képesek, valamint egy új információs rendszer kiépítésével közvetlenül a szakszervezeti tagokkal tudjanak kapcsolatot tartani – olvasható a programban. Azt is kiemelik, hogy „a kormány által életben tartott, sokszor korlátozott jogkörű társadalmipárbeszéd-fórumok mellett” meg szeretnék teremteni az alternatív társadalmi párbeszéd rendszerét.

MTI

Lezárult a PSZ felmérése a pedagógusok leterheltségéről

Lezárult február 28-án a Pedagógusok Szakszervezetének felmérése a pedagógusok leterheltségéről. A megadott időpontig 12 047 válasz érkezett. A legtöbb válaszoló (3881 személy) az általános iskola elsőől negyedik évfolyamán dolgozik, az általános iskola ötödiktől nyolcadik évfolyamán dolgozók közül 3828-an válaszoltak, a középiskolában tanítók közül 3610-en töltötték ki a felmérőlapot. Az óvodában dolgozók közül 1280-an válaszoltak a feltett kérdésekre, a gyógypedagógiai intézményekben dolgozók közül 697-en. A kollégiumban dolgozók közül 509-en, a gyermekvédelem dolgozói közül 396-an, míg a pedagógiai szakszolgálatban tevékenykedők közül 233-an nyilvánítottak véleményt a feltett kérdésekkel kapcsolatban.

A válaszadók többsége szerint túlterhelik a pedagógusokat, amióta bevezették a pedagógus-életpálya-modellt. Nagy többségük ezért kimerültebbnek érzi magát, mint korábban. A felmérésben való részvétel lehetősége ugyan lezárult, de az érdeklődők annak eredményét a www.pedagogusok.hu honlapon megtekinthetik.

Eredményes tárgyalások a Klik SZMSZ-éről

Az Emmi közleménye szerint: „A Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (Klik) Szervezeti és Működési Szabályzatáról egyeztetett az Emmi Köznevelésért Felelős Államtitkársága és a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ vezetősége a Pedagógusok Szakszervezetével majd a Nemzeti Pedagógus Karral. A konstruktív hangulatú tárgyalásokon jelentősen közeledtek az álláspontok az SZMSZ szövegével kapcsolatban. A Klik új Szervezeti és Működési Szabályzata a szervezet hatékonyabb működését fogja szolgálni. Az SZMSZ-ről való egyeztetéseket az Emmi az Országos Köznevelési Tanács és a Köznevelési Érdekegyeztető Tanács ülésén folytatja.”

A 2015. február 18-ai egyeztetésen az Emmi képviselőjében *Pölöskei Gáborné* helyettes államtitkár és *Hanesz József*, a Klik elnöke vett részt. A Pedagógusok Szakszervezetét *Galló Istvánné*, a PSZ elnöke, *dr. Szüdi János* és *dr. Varga Mária* képviselte.

Döntés a SZE jövőjéről

A Szakszervezetek Együttműködési Fóruma X. Kongresszusa február 21-én úgy döntött, hogy nem fogadja el a SZE-nek a Magyar Szakszervezeti Szövetségbe teljes jogutódlással történő beolvadását, szervezeti önállóságát fenntartja. Ugyanakkor a SZE ezen döntése a konföderáció Magyar Szakszervezeti Szövetségben fennálló tagsági viszonyát nem érinti. A kongresszusi döntés következményeként a délután folyamán a SZE Szövetségi Tanácsa megvitatta és elfogadta a SZE további működési kereteinek biztosításához szükséges 2015. évi költségvetését.

A Szakszervezetek
Együttműködési Fóruma
Szövetségi Tanács

A KREATIVÍTÁSRA ÉRDŐMÖS FÓKUSZÁLN

Somlai Fischer Ádám: a szülőket is tanítani kell arra, mi a jó a gyereküknek

Forradalmi napokat élünk, a gondolkodás forradalmáé. A XX. században még az információ jelentette a hatalmat, ma már a kreatív gondolkodás. Ezért egy országnak, ha versenyben akar maradni, az oktatásában a kreativitás fejlesztésére kell fókuszálnia. A kreativitás olyan készség, amellyel valaki a meglévő információk kombinálásával valami újat hoz létre. Tanulható és gyakorolható. Így született meg a Prezi is. A Prezi, ami egyszerre magyar cégnév, találmány és termék is. Ma már 55 millióan használják világszerte. A Power Pointnál jóval többet kínáló prezentációs eszköz először az oktatásban lett népszerű, igaz, Amerikában. Arról, hogy ehhez képest a magyar oktatás használója-e, illetve mi kell ahhoz, hogy használója legyen, *Somlai-Fischer Ádámmal*, a cég egyik alapítójával beszélgettünk.

– **Mi a Prezi?**

– Prezi a neve a cégünknek és a találmányunknak, termékünknek is. A termék maga egy prezentációs eszköz, ami érdekes módon először az oktatásban lett nagyon népszerű, Amerikában. A Preziben ahelyett, hogy diákat készítené az ember, egy nagy digitális térképre felviszi a gondolatokat, idézeteket, képeket, videókat, mindent, amit csak szeretne, és a prezentáció közben ezen „utazik” a hallgatósággal együtt. Így nem szakadnak el a gondolatok egymástól, nagyon jól meg lehet mutatni az összefüggéseket, azt, hogy mi miből következik, mi mihez van közel vagy távol. Ettől az élmény sokkal folyamatosabb lesz. Ezért is lett annyira népszerű az oktatásban, ahol nagyon sok előadásnak az a szerepe, hogy megértessenek folyamatokat, komplex dolgokat a diákokkal.

– **Amerikában.**

– Amerikában. Azóta már máshol is elterjedt, most 55 millióan használják. Eddig több mint 160 millió Prezit készítettek, azért ezek elég nagy számok. A céget hat éve alapítottuk, most 206-an vagyunk, van egy irodánk San Franciscóban, egy Budapesten. Ide mintegy 28 országból érkeztek munkatársak, akik velünk dolgoznak, és élvezzük, amit csinálunk, nagyon kreatív folyamatként éljük meg.

– **Ha jól tudom, Japán felé is kinyújtották a csápjaikat...**

– Az egész világon használják a Prezit. Van egy kicsi irodánk Koreában, onnan segítjük a japán piacot, a többi Budapestről és San Franciscóból látjuk el. A Prezi globálisan használt eszköz.

– **Kinek az ötlete volt?**

– Az első prezentációt én csináltam magamnak tíz éve. A Prezi előtt ugyanis médiaművész voltam, interaktív installációkat csináltam, műalkotásokat hoztam létre számítógépekkel. Sokat kellett utaznom,

szerte a világon egyetemeken előadnom, ezért akkor nagyon intuitívnak tűnt, hogy írjak magamnak egy egyszerű kis prezentációs programot. Mivel a számítógéppel ügyesen bántam, ez nem volt nagy kihívás, és nagyon jól sikerült. Ez volt a Prezi őse, amit öt évig egyedül használtam. Utána találkoztam az alapítótársaimmal, *Halácsy Péterrel* és *Árvai Péterrel*, akikkel együtt arra jöttünk rá, hogy ez másnak is értékes lehet. Az egészet nagyon átalakítottuk, és létrejött annak a magja, ami ma a Prezi.

– **Mennyire kellett ehhez kreatívnak lenni?**

– Nagyon! Olyasmit kellett kitalálnunk, ami jobb annál a meglévő munkamódszernél, formánál, hogy az emberek ötleteket osztsanak meg a világon diákon keresztül. És annyival jobb, hogy az emberek hajlandóak váltani, és újratanulni, hogy hogyan kell prezentálni. Ehhez rengeteg, és folyamatosan nagyon sok kreativitás kell. Az egészet folyamatosan építjük, mert nincsenek meg előre a válaszok, mindig ki kell találnunk, hogy a sok lehetőség közül hogyan tervezzük a jövőt, alakítjuk a terméket, vagy épp a cégünket. A kreativitás mindennap használt készség a Preziben.

– **A kreativitás mennyire fontos a XXI. században?**

– Azt hiszem, hogy ez egy nagyon-nagyon jó kérdés. Az ipari forradalom azt hozta, hogy nem annyira fontos a fizikai erő, mert a nehéz dolgok emelésére gépeket tudunk tervezni, a hír hozásához nem kell gyors futónak lenni, mert tudunk üzenni rádióhullámokon keresztül. Mostanában is lejátszódott egy forradalom: az információ annyira könnyen hozzáférhető lett, hogy az önmagában nem nagyon nagy érték, ha valaki sok mindenre emlékszik. Nagyon kevés, ha az oktatás egy dátumra vagy egy megoldóképletre fókuszál, ez ugyanis mindenkinek „ott van a zsebében”. Nem azt mondom, hogy ezek tudása teljesen felesleges, de önmagukban nem elegek, és nem jó, hogyha ez a fókusz a

képzésnek. Ezzel szemben a kreativitás még – és elég sokáig így is marad – egy olyan készség, amivel a meglévő információt kombinálom, hogy újat hozzak létre, ami gyakorolható, mindenkinek szüksége van rá. Erre viszont nagyon is érdemes fókuszálni. És én biztos vagyok benne, hogy a világ vezető oktatási intézményeiben, a sikeres országokban lesz kreativitásóra, mert az egy tanulható dolog.

– **Van rálátása a magyar oktatásra?**

– Még nincsen, de jövőre lesz. Most jelentkezzünk első évfolyamra a kisfiunkkal.

– **Van valami elképzelése arról, hogy mennyire kreativitásigényes, egyáltalán, mennyire XXI. századi a magyar oktatás?**

– Van mit tennünk. Én azt hiszem, hogy ez mindig egy hosszú folyamat, és együtt kell fejlődjön a szülők elvárása azzal, amit az állam szolgáltat. Egy egyszerű példaként a szülőknek is ki kell nyílnia arra, hogy nem az osztályzat a cél az oktatásban, hanem a tudás, vagy a tudás megszerzésének a készsége. Nagyon sok jó iskolát ismerünk már most Budapesten is, ahol például nagyon sokáig pont azért nem adnak osztályzatot, mert nem gondolják, hogy az segít a kisgyerekeknek. De ettől nagyon sokszor a szülők borulnak ki először. Ez egy folyamatos tanulási folyamat, és remélem, hogy épp a Prezi kapcsán mi hitelesen tudjuk elmondani mindenkinek: az oktatás tudománya már előrébb tart, mint ahol az átlagos magyarországi oktatás.

– **Ráadásul a kreativitás, kontra magolás kérdésben épp pár éve léptünk vissza...**

– Így van. Ez nagyon nehéz dolog, mert valóban különbözik a szülők elvárása, az állam szolgáltatása attól, ahol ma ez ügyben a világ tart. Remélem, hogy ez a különbség csökkenni fog.

– **Milyen óvodába jár a kisfia?**

(Folytatás az 5. oldalon)

A KREATIVÍTÁSRA ÉRDŐMÖS FÓKUSZÁLN

(Folytatás a 4. oldalról)

– Egy Montessori-modellű magánóvodába, ahol sok kreatív képzés volt.

– **Kreativitásügyben az óvoda valamivel előrébb tart, mint a közoktatás...**

– Igen. Van egy nagyon érdekes gondolat, amit pár éve, amikor találkoztam vele, nagyon megszerettem. Van egy oktatáskutató, úgy hívják, hogy *Ken Robinson*, akinek az az egyik üzenete, hogy ha egy kisgyerektől akár a legképtelenebb, legnehezebb dolgot is kérjük, megpróbálja megcsinálni. Azt a példát szokta mondani, hogy ha – függetlenül az ember világnézetétől – egy kisgyerektől megkérdezzük, szerinted hogy néz ki Isten, akkor lerajzolja. Semmi gond. Egy felnőtt pedig stresszel, hogy hogyan is kellene lerajzolni Istent. Miért? Az iskolában nagyon sok modell arra épít, hogy büntesse a hibázást. A kreativitáshoz viszont nagyon fontos megtanulni azt, hogy hibáznunk kell, mert azon keresztül találunk jó megoldásokat. Meg kell szeressük azt az élményt, hogy nem sikerül, mert ha a sikerhez csak 1 százalékban van egy nagyon jó ötletünk, az már bőven megérte. És ez annyira más hozzáállás, mint hogy egy kis hibát is büntetnek, így nagyon sok ember már felnőtt korára inkább óvatossá lesz, tehát visszahúzó a kreatív készsége.

– **Tulajdonképpen ez az igazi váltás, csak az emberek maradtak le róla, és főleg Magyarországon. A Prezi el tudja juttatni a szülőkhöz ezt a fajta gondolkodást?**

– Igen, azt hiszem... Akárhogy is van, természetesen egy ország oktatáspolitikája tud jót is hozni, és tud sok kárt okozni, de végső soron mindig a választóknak van kiszolgáltatva. Ha a szülők nagyon egyértelműen vágnak valamire, akkor szerintem annak lesz hatása az oktatáspolitikára is. Azt gondolom, még van feladat bőven, mert ha megnézzük, hogy melyek ma nálunk a legnépszerűbb oktatási intézmények, akkor azt látjuk, hogy inkább a hajtósak, „osztályzósak”, versenyközpontúak, ami – ha jól ismerem a tudomány mai állását – nem tesz jót egy hat-hét évesnek. A szülők egyszerűen tévednek, amikor azt hiszik, hogy ez jót tesz a gyerekeknek. A szülőket is oktatni kell arra, hogy ha a gyerekeknek akarnak jót, akkor másra kell fókuszálni. Mert hiába fog megjegyezni minden évszámot, ha a másik gyerek kreatívabb lesz, és egy pillanat alatt hozzájut az összes évszámhoz, ami valaha érdekes volt az emberiség történetében.

– **Hol kellene változtatni például az oktatás területén? Mert van, akinek képesség a kreativitás, van, akinek készség.**

– Valóban vannak különbségek, mert valakinek valami nehezebben megy, valami könnyebben. A munka nagy része azonban mindig az lesz, hogy ki hány évet töltött azzal, hogy igazán mesterévé váljon a kreativitásnak, akár a matematikának, akár a költészetnek, kinek mi tetszik. De ezek tanulható dolgok.

– **Magyarországon sajnálatos módon nagyon sok iskolában számítógép sincs. Ahol pedig van, ott is gyakran előfordul, hogy a gyerekek többet tudnak a számítógép működtetéséről, mint az oktatójuk.**

– Én már fiataként is használtam a számítógépet kreatív folyamatokra, és sosem éreztem, hogy engem kiszolgáltatottá vagy csak fogyasztóvá tesz, én mindig alkotam vele. És nagyon hamar előrejutottam az ismeretekben. Velem is megtörtént, hogy egyetemen elsőben annyira lemaradt volt az, amit oktatnak, hogy a tanszékvezetővel megbeszéltük, nem kell vizsgáznunk. Aztán valaki megsértődött, és akkor mégis megbuktattak számítástechnikából.

– **Mit tud a Prezi abban segíteni, hogy a magyar oktatásban elterjedjen az a kreatív szemlélet, hogy vizuális megerősítéssel könnyebben megtanulhatóak a dolgok?**

– Szerencsére tőlünk függetlenül is méri és tesztelik ezeket az ötleteket. Azt már két nagyobb egyetemi kutatás is bebizonyította, hogy ha vizuálisan tált az információ – ahogy a Preziben is szokták –, az jobban bevésoódik. Ennek nagyon egyszerű az oka, az embernek térbeli memóriája van. Mindannyian átéljük, hogy amikor megpróbáltunk bemagolni valami tételt, arra később már nem nagyon emlékeztünk, de arra igen, hogy a könyv bal felső sarkában volt. Vagy egy másik példa, hogy az emberek memóriabajnokságot rendeznek, véletlenszerű számokat jegyeznek meg, és versenyeznek, ki emlékszik többre. Az egyik legnépszerűbb módszer a megjegyzésre, hogy elképzelnek egy kastélyt a fejükben, a szobákban lerakják a kártyákat, és amikor vissza kell mondani a számokat, képzeletben csak végigsétálnak a kastélyon. Ez a készségünk azért alakult ki, mert a térben való tájékozódás régóta szükséges volt a túléléshez. Ezért működik nagyon jól a termemóriánk. A Prezi ezt köti össze az olyan osztott információkkal, mint fogalmak, évszámok. Ezért terjed nagyon jól az oktatás-

ban is. Mi, ahol tudunk, próbálunk segíteni, mondjuk azzal, hogy az oktatási intézményekből ingyen is használhatják a Prezinek az egyik fizetős csomagját. Három van, és a középsőt lehet ingyen, a legdrágábbat meg sokkal olcsóbban. Illetve, ha egy állam megkeres minket, hogy szeretnék támogatni a szegény iskolákat, akkor mi ingyen odaadjuk a Prezit nekik. Amerikában megtettük, mert ott megkerestek bennünket. Itthon még nem kerestek meg. Mi szívesen reagálunk, mert nekünk tényleg nagyon fontos, hogy a gyerekek kreatívan gondolkodjanak.

– **Mennyire jelenthet vagy mutathat példát pedagógusnak, diáknak, az országnak az önök tevékenysége?**

– Azt hiszem, a legfontosabb az, hogy mi szeretjük elmesélni, hogy mi történt velünk, és persze jólesik az, ha ennek mások örülnek. De a legfontosabb célunk az, hogy inspiráljunk embereket. És az inspiráció nem arról szól elsősorban, hogy csináljon mindenki számítástechnikai céget. Itt van pár dolog, ami nekünk fontos. Az egyik az, hogy igenis, hogyha az ember nagyon sokat dolgozik, akkor a mai Magyarországról is elérhet globális sikereket. És ide nem a korrupció vezet, meg nem a kapcsolatok. Hanem a sok munka. A másik, ami nekünk nagyon fontos, hogy a kreativitáshoz a sokszínűséget, a közös munkát használjuk. Nagyon sokféle emberrel dolgozunk együtt, mert így több ötletünk van. A Preziben belül ugyanolyan tisztelet illeti a nőket és a férfiakat, mert mindkét nemtől az intellektualitás az elvárás. És a harmadik, hogy sokszor hibázunk, de tanulunk a hibáinkból, és azokat el is merjük mondani. Ha valami nem sikerül, mi annak örülünk, mert ez egy alkalom volt arra, hogy tanulhassunk belőle.

– **Tehetségkutatással foglalkoznak? Próbálnak-e olyan versenyeket rendezni, ahol a tehetségeket megkereshetik?**

– Van egy programunk, ami fiatal mérnököknek szól, arról, hogy tanuljanak sokat, és ha nagyon lelkesek és ügyesek, akkor akár itt is maradnak. Tartottunk számítógép-programozás órákat hét-nyolc éves gyerekeknek, hogy megismerjék ennek az örömet. A számítógépben szerintünk az a csodálatos, hogy nemcsak játszani meg videókat nézni lehet vele, hanem alkotni is. Hogyha megmutatjuk, hogy ezt hogy kell csinálni, akkor már nem lesz annyira varázslatos és izgalmas az a sok játék. Szerintünk ez a tiltásnál is jobban működik. Amúgy egy nagyon szórakoztató szakma.

– **Köszönöm szépen, hogy fogadott.**

Millei Ilona

A SOKSZÍNŰ FIZIKA AUTÓBUSZA

Ha úgy gondolják, hogy az oktatás drága, akkor próbálják meg a tudatlanságot

Este a fény lágy játékában fürdő fővárosunk még halszemoptikával filmezve is gyönyörű. Ez derült ki abból a drónnal készített kisfilmből, melyet a fény nemzetközi éve magyar programját beharangozó sajtótájékoztatón vetítettek le. Emellett persze az is világossá vált, hogy a világ ebben az évben a természettudományokra fókuszál, és az áramlatba Magyarország is szívesen beszáll, mert egybevág törekvéseivel. Az ENSZ az Európai Fizikai Társulat kezdeményezésére, az UNESCO támogatásával nyilvánította 2015-öt a fény nemzetközi évének.

Tudósok, akadémikusok és újságírók gyűltek össze február 19-én a Magyar Tudományos Akadémián, hogy részt vegyenek a fény nemzetközi éve magyarországi nyitányán. A nemzetközi év programbizottsága által szervezett rendezvénysorozat öt fő pillére a tudomány, az oktatás, az ipar, a művészet és a nemzetközi kapcsolatok, tudták meg az előadóktól.

Az egybegyűlteket *Lovász László*, az MTA elnöke, a programsorozat egyik támogatója és házigazdája köszöntötte, aki elmondta, ez az alkalom újfajta próbálkozás is egyben a tudomány népszerűsítésére. „A fény témájának alapos körbejárása nemcsak a tudomány, hanem a művészetek, de az egész társadalom számára is lehetőségeket biztosít, és jó alkalom az emberi kultúrával megismerkedni a fizikában, a biológiában, az orvostudományban, a művészetekben és más területeken” – mondta. Hozzátette: nemcsak előadások, bemutatók lesznek az Akadémián a következő hónapokban, hanem iskolákat, diákokat, tanárokat is mozgósítani akarnak.

Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere bejelentette: „A kormány a Nemzeti Tehetség Programból 10 millió forinttal támogatja a fény nemzetközi éve magyarországi programsorozatát, a Nemzeti Kulturális

Alap miniszteri keretéből pedig 30 millióval.” Mindezt azért, mert egybevág a törekvésükkel, hogy minél népszerűbb legyen Magyarországon a természettudomány, és minél többen tanuljanak az ezt megismertető képzésen. A miniszter úgy vélte, az elmúlt három évben sokan megértették: a természettudományok nélkül a gazdaság világa sem tud működni. „A felsőoktatási reform elindítása, 2012 óta 50 százalékkal növekedett a természettudományos tanár szakra jelentkezők száma” – tette hozzá azal, hogy a természettudományos tanári szakképzettségeket tekintve több mint háromszorosára nőtt a jelentkezők száma, még ha ez így is alig érte el a tízes létszámot.

Réthelyi Miklós, az UNESCO Magyar Nemzeti Bizottság elnöke emlékeztetett: „A fény életünk központi tényezője, amely lehetővé teszi és serkenti az oktatást.” Hozzátette: a fejlődő országokban naplemente után 1,5 milliárd ember már nem tud tanulni. Elmondása szerint idén több jelentős, fényhez kötődő felfedezés évfordulójára is emlékezik a világ: 50 éve fedezték fel például a kozmikus mikrohullámú háttérsugárzást, illetve fektették le a száloptika alapjait, Einstein 90 éve fogalmazta meg a fényelektromos jelenséget, 80 éve pedig az általános relativitáselméletet.

Fekete György, a Magyar Művészeti Akadémia (MMA) elnöke arról beszélt, a „két természetes testvérszervezet”, az MMA és az MTA kapcsolatában is fontos állomás a fény éve programsorozata. Az MMA összesen 10 millió forinttal támogatja a programokat.

Kroó Norbert, a fény nemzetközi éve programbizottságának elnöke arról beszélt, hogy az átlagember annyira hozzászólt a fényhez, hogy már észre sem veszi. Nemcsak a párizsi nemzetközi megnyitó pompáját idézte fel, ahol Nobel-díjasok szólaltak fel, hanem egy bölcs püspök tanácsát is a sötétség, világosság analógiára fűzve: „Ha úgy gondolják, hogy az oktatás drága, akkor próbálják meg a tudatlanságot.”

Elmondta: az oktatási célú programokhoz máris 24 iskola csatlakozott, és további partneriskolák jelentkezését várják a szervezők. A hazai rendezvények között lesznek fotópályázatok, nyári táborok, kutatóintézeti események, az országot járja majd a Sokszínű Fizika Autóbusza. Központi esemény lesz a március 20-ai részleges napfogyatkozás megfigyelése az MTA székháza előtt, április 23-án pedig *Wigner Jenő* emléktábláját, illetve az „EPS Történelmi Emlékhelyet” avatják fel a Budapesti Fasori Gimnáziumban. A rendezvénysorozat részletes programja a <http://feneve.hu> honlapon érhető el.

ALMA A FÁN

A pozitív fegyelmestől a kreatív értekezletekig

Új, tanulásközpontú pedagógiai módszereken alapuló továbbképzés indul márciusban a Tempus Közalapítványnál. A kurzus témái között szerepel többek között a fejlesztő értékelés, a tantestület mint közösség támogatása és az IKT-eszközök órai használata is.

Az Alma a fán pedagógus-továbbképzés célja, hogy a résztvevők ismerjék és tudják, hogy mely tanulási és tanítási módszerek segítik leginkább a diákok és tanárok fejlődését, tanulását, és képesek legyenek saját pedagógiai gyakorlatuk meggyőződésük, és mindezek tanulói teljesítményre tett hatásának kritikus szemléletére, illetve az önfejlesztésre, hogy ezzel hozzá tudjanak járulni a tanulói teljesítmény javulásához.

A tízalkalmas, 60 tanórás továbbképzést egy, vagy egymással összefogva akár több közoktatási intézmény szervezheti meg a munkatársai számára. A tanegységek modulonként is elvégezhetők, és minden kurzus teljesítése önálló tanúsítványt ad.

Az Alma a fán képzés alapját az az azonos címet viselő műhelymunka-sorozat adja, amelyet 2011 óta rendszeresen szervezett meg

a Tempus Közalapítvány. Az ott megszerzett ismeretek és tapasztalatok felhasználásával változást szeretnének hozni a hazai közoktatás világába. Céljuk, hogy a tanulásközpontú pedagógiai módszerek és a részvételre építő szervezetejlesztési szemléletmód megismertetésével segítsék a pedagógusközösségek megerősítését.

A képzést gyakorlati tudással rendelkező oktatási szakemberek és tapasztalt facilitátorok vezetik. Az oktatók között lesznek a Tempus Közalapítvány munkatársai, akik már évek óta részvételi tanulási módszerekkel dolgoznak, mellettük találkozhatnak gyakorló pedagógusokkal és az oktatás különböző területein dolgozó szakértőkkel.

További részletek és jelentkezés: <http://tka.hu/hir/2598/pedagogus-kozossegek-megerosítése-alma-a-fan-kepzes>

CSAK EGY PILLANATRA ZAVARLAK

A munkahelyi időrablók listáját nem a Facebook vezeti

Egy új felmérés szerint tízből nyolc munkavállaló 30 perc és egy óra közötti időt pazarol el a napi munkaidejéből. Vannak ugyanis időt rabló elfoglaltságok. Ha ezeket a tevékenységeket minimalizálni tudjuk, azzal nem feltétlenül többet, hanem okosabban tudunk majd dolgozni. Nézzük, mi vonhatja el a figyelmünket a munkától.

A megszakitások

Meglepő, de a munkahelyi időrablók listáját nem a Facebook vezeti. Egy másik, szintén mostani felmérés szerint egy átlagos dolgozót naponta 87-szer (!) zavarnak meg abban, amit csinál. Csak egy gyors kérdés, egy megszólaló telefon, egy felugró e-mail ablak.

Ami még ennél is rosszabb: egy felvett telefon vagy megválaszolt kérdés után átlagosan 23 percig tart, hogy valaki ismét arra fókuszáljon, amit előtte csinált.

A rossz ergonómia

Derékfájás, gerincproblémák, fejfájás, beállt vállak. Ezeket az egészségügyi problémákat az ülőmunka szinte természetes velejárójának tartjuk, pedig nagy részben megelőzhetők lennének. A rosszul kialakított munkahely, a rossz magasságban lévő monitorok vagy székek hatékonyságra gyakorolt negatív hatása azonban nem csak a betegszabadságban mérhető: nyilvánvaló, hogy koncentrálni is sokkal nehezebb, ha valami fáj.

A motiváció és az érdeklődés hiánya

A munkavállalóknak csak 13 százalékát érdekli az, amit csinál. Sajnos nem elírás: tízből kilenc munkavállaló konkrétan unatkozik napközben. Úgy pedig nagyon nehéz produktívnak vagy hatékonynak lenni.

E-mail

Átlagosan heti 13 órát – egy negyvenórás munkahét bő negyedét – töltjük azzal, hogy e-maileket olvasunk, válaszolunk rájuk, rendezgetjük őket, töröljük a spameket. A mobil eszközök elterjedésével egyre komolyabb elvárás, hogy néhány órán belül válaszoljunk egy-egy e-mailre, ezért aztán a levelek már nemcsak a munkából, hanem az otthoni pihenésből, feltöltődésből is kizökkennek. Az e-mailekben az a trükk, hogy nagyon sokszor úgy tűnhet, hogy az e-mailezés maga a munka, amit végeznünk kell. Ez azonban a legtöbb munkakör esetében csak érzéki csalódás. Valójában a folyamatos e-mailezés – egy középvezető átlag 72 órát tölt hetente az e-mailjei előtt – korai kiégéshez vezet, és minden szempontból katasztrofális hatással van a produktivitásra.

Chatelés

Mielőtt megjelentek a vállalati chatalkalmazások, mindenki egyetértett abban, hogy a chatelés időpocsékolás. Mióta azonban hivatalosan is elfogadott részévé vált a céges kommunikációnak, a „radar alatt” a munkahelyi mindennapok részévé vált. Az azonnali üzenetküldésnek megvannak a maga előnyei – sokkal nagyobb eséllyel érkezik rá gyors válasz, mint egy e-mailre, sokkal inkább elfogadottak a személyes megjegyzések ezen a platformon, mint az e-mailben –, ugyanakkor sokkal valószínűbb, hogy rosszkor szakítja félbe a munkát, és mivel nem egy formálisan lezárt kommunikáció, arra is nagyobb az esély, hogy az üzenetváltás nem áll meg egy-két félmondatnál.

A meetingek

Azok, akik rendszeresen meetingekre járnak, a munkaidejük csaknem negyedét töltik ezeken a megbeszéléseken. Egy munkavállaló átlagosan 62 meetingre megy be havonta, amiből nagyon sok egyáltalán nem, vagy csak részben érinti a munkáját. További ijesztő adatok: a meetingek résztvevőinek 91 százaléka rendszeresen ábrándozik a megbeszélések alatt, sőt 40 százalékkal előfordul, hogy konkrétan elalszik az asztalnál.

Közösségi média

Mindenki utál lemaradni fontos vagy vicces dolgokról, mindenről jó elsőként értesülni. A Facebook, a LinkedIn és a Tumblr azonban egyesítik a korábban érintett időrablók szinte összes veszélyét (lehet rajtuk chatelni, e-mailezni, az értesítéseikkel pedig állandóan megszakítják a munkát). Egy újabb sokkoló adat szerint egy átlagos dolgozót tíz és fél percenként akaszt meg a munkájában valamelyik közösségi oldal plüntyögése. Azaz naponta körülbelül ötvenszer.

Szörfözés

A híreket persze mindenki átnézi. A vicces vagy érdekes oldalak, a YouTube, az online bankolás vagy ügyintézés vagy akár a vásárlás azonban nagyon komoly hatással van a munkahelyi hatékonyságra. Egy tavalyi felmérés szerint karácsony előtt átlagosan

két napnyi munkaidőt töltöttünk webáruházakban. Az árverésszajtók, mint az eBay vagy a Vatera csak rontanak a helyzeten, hiszen ott időről időre ellenőrizni kell, hogy nem licitált-e ránk valaki. Ugyanilyen időgyilkos dolog felhasználói értékeléseket, összehasonlításokat olvasni az egyes termékekről a vásárlás előtt. Jó, hogy egyre több információ alapján tudunk meghozni egy-egy vásárlási döntést, azonban ezekért az információkért az időnkkel fizetünk. Vagy inkább a munkaadónk idejével.

Csevegés

A munkatársakkal való beszélgetés során nagyon könnyű elveszíteni az önkontrollt. Annál is inkább, mert napi nyolc-kilenc órában összezárva természetes, hogy különböző emberi viszonyok alakulnak ki. A hosszú ideig tartó poénkodások jó hangulatot teremtenek ugyan, de súlyos következményeket jelentenek a produktivitásra. Az egyre elterjedtebb egyterű irodák is sokat rontanak a helyzeten, hiszen itt egy-egy hangosabb megjegyzés magától értetődően mindenkit megzavar. Ráadásul a megnyilvánulások sokszor összefonódnak a közösségi médiával, így egyrészt elvárásá válik, hogy valaki az első között értesüljön az eseményekről – ami azt eredményezi, hogy a figyelmének még nagyobb részét szenteli majd a nem éppen munkával kapcsolatos szajtóknak –, másrészt pedig kikerülni sem tudja az azonnali figyelmet igénylő híreket.

Multitasking

Továbbra is tartja magát a tévhit, hogy a férfakkal ellentétben a nők képesek arra, hogy egyszerre több dologgal foglalkozzanak. És persze képességtől függetlenül mindkét nem kitaróan próbálkozik a multitaskinggel. Az igazság azonban az, hogy sem a férfiak, sem a nők, sőt még a számítógépek sem képesek egyszerre több dolgot csinálni – csupán különböző sebességgel váltogatják a figyelmüket az egyes feladatok között. Ám míg a számítógépeknél ez milliómod másodperceket jelent, az embereknek más erősségeik vannak: számos tanulmány kimutatta, hogy a multitasking körülbelül 80-120 százalékkal rontja a produktivitásunkat a fókuszált munkához képest.

Forrás: Thinkstock

AZ OKTATÁS HAVI NETTÓJA: 161 EZER

A legkeresettebb szakmák jelenleg Magyarországon

Bár tavaly nőttek az átlagkeresetek, még mindig vannak olyan szakmák, melyekben igen alacsony a fizetés. Még akkor is, ha egyébként olyan szakmákról van szó, ahová egyre több szakemberre van szükség.

Hiába keresett szakember valaki, és válthat számos állásajánlat közül, nem biztos, hogy jól meg is fizetik érte. A Központi Statisztikai Hivatal (KSH) éves, átlagkereseteket bemutató listáján több olyan szakma is van, amelyik nagyon keresett, mégis alacsony fizetéssel jár. Az EURES (az Európai Bizottság munkaerő-piaci portálja) top tízes, keresett szakmákat összesítő listájában egyedül az értékesítők azok, akik magas fizetést visznek haza, átlagosan madnem nettó 300 ezer forintot. Az egyéb szolgáltatás kategóriához tartozó szakmákban már csak 118 516 forint, a vendéglátásban pedig csak 100 322 forint a havi átlagkereset.

A legkeresettebb szakmák Magyarországon

1. Üzemi és gyári gépkezelő
2. Értékesítés
3. Szociális-egészségügyi szolgálat
4. Vendéglátás
5. Takarítás, otthoni kisegítő
6. Teherautó-sofőr
8. Bányászat, kőfejtés
9. Egyéb szolgáltatás
10. Targoncakezelő (EURES 2014)

Európában a legkeresettebb szakmák

1. Szociális-egészségügyi szolgálat
2. Technikusok és segéd munkások

3. Egyéb szolgáltatás
4. Értékesítés
5. Kézművesek, kisiparosok
6. Banki alkalmazottak
7. Elektronikai és telekommunikációs szelők
8. Vendéglátás
9. Üzemi és gyári gépkezelő
10. Információ és kommunikációtechnológiai szakemberek (EURES 2014)

A kereslet azonban látványosan nem találkozik a kínálattal: 2014-ben a legtöbb állás-kereső Magyarországon olyan, szakképzettséget nem igénylő munkakörben volt, mint a bolti eladó, az adminisztrátor, a mechanikai rendszerek összeszerelését végző gyári munkás, a teherautó-sofőr és a lakatos.

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ) adatai szerint az elmúlt évben Győr-Moson-Sopron, Vas és Komárom-Esztergom megyében volt a legtöbb betöltetlen állás, tízből hat-hét. Ezzel szemben a legtöbb betöltött állás, tízből kilenc Szabolcs-Szatmár-Bereg, Nógrád, Hajdú-Bihar és Borsod-Abaúj-Zemplén megyében volt. Átlagosan majdnem 75 ezer ember regisztrált állás-keresőként havonta az NFSZ-hez.

Vesztésben az egészségügy

Három százalékkal nőttek az átlagkeresetek

az elmúlt évben a KSH összesítése szerint. A nettó átlagkereset 155 700 forint, a fizikai foglalkozásúaké 106 300 forint, a szellemi foglalkoztatásúaké pedig 210 900 forint volt. A legkevesebbet a humán-egészségügyi, szociális ellátás foglalkoztatottjai (nettó 93 698 forint), a vendéglátással, szálláshely-értékesítéssel foglalkozók (100 322 forint), a mezőgazdaságban (117 973) dolgozók vitték haza.

Nettó átlagkeresetek 2014-ben (Ft/hó)

Mezőgazdaság: 117 973; villamos energia: 276 812; építőipar: 121 425; gépjárműjavítás: 146 776; vendéglátás: 100 322; kommunikáció: 294 245; biztosítás: 317 773; oktatás: 161 088; egészségügy: 93 698; művészet: 147 874; járműgyártás: 196 331; gyógyszergyártás: 283 994; kőolaj-feldolgozás: 409 005.

Forrás: KSH

A nettó átlagkeresetek a pénzügyi, biztosítási tevékenység gazdasági ágban voltak a legmagasabbak (317 733 forint), ezt követte az információ és kommunikáció (294 245 forint), majd az energiaipar (villamos energia, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás) követte (276 812 forint). Kiugróan magas fizetést kaptak a kokszyártás és kőolaj-feldolgozás alkalmazottai is (409 005 forint).

Forrás: Pénzcentrum

NEM SOK A BÖLCSÉSZ!

Ki ne ismerné a viccet, miszerint, ha két bölcsész összetalálkozik, mit mondanak egymásnak? „Egy sajtburgermenüt kérnék.” Politikusaink is rendszeresen azt sugallják, hogy túl sok bölcsészt képez az ország, pedig sokkal könnyebb jó állást kapni mérnökként. Ezzel szemben a tény az, hogy a KSH 2011–2013-ban készített adatfelmérése szerint, amelyben 24–62 éves kor között vizsgálták a bölcsészeket és a mérnököket, az a meglepő eredmény jött ki, hogy a foglalkoztatottsági adatok mindkét szakma esetében voltaképpen azonosak.

Köllő János közgazdász, az MTA Közgazdaságtudományi Intézetének kutatási igazgatója bebizonyította, hogy a bölcsészek és a mérnökök körében majdnem pont ugyanakkora a dolgozók aránya. Mindkét nemet tekintve a bölcsészeknek 79 százaléka, a mérnököknek pedig kicsit magasabb aránya, 83 százaléka dolgozik. Azonban nemekre lebontva változik a kép. A bölcsész nők a mérnök nőknél nem kisebb, hanem nagyobb, a bölcsész férfiak pedig a mérnök férfiakkal majdnem pontosan egyező arányban dolgoznak. A két nemet együtt tekintve csak azért látunk kis különbséget a mérnökök javára, mert közöttük sokkal több a férfi. Összességében: azonos neműek között nem dolgoznak nagyobb arányban a mérnökök, mint a bölcsészek.

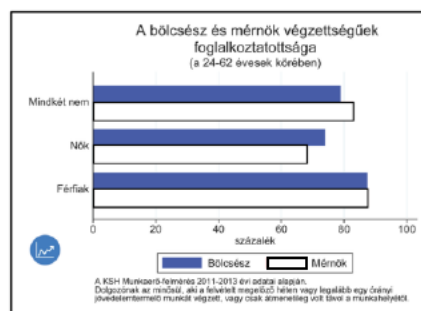
A bölcsészek közül többen vannak gyese

A tények makacs dolgok. A számok meg állandóan bezavarunk, ha még emlékszünk jegybankelnökünk mondására – így az is kiderül a statisztikából, hogy a bölcsészek közül többen vannak gyese

(ez annyiban érthető, mert sok közöttük a nő), a mérnökök közül pedig sokan mentek el korán nyugdíjba. De sem munkanélküliségben, sem segélyekben nincs érdemleges különbség.

Miért van akkor olyan rossz hírük és alacsony presztízsük a bölcsészeknek? Valószínű, hogy az ipari nagyvállalatoknak jobban keltenek a mérnökök, de a gazdaságnak más területei is vannak. Az oktatás, a média, a társasváltás, a szórakoztatási iparral egyetemben ugyanúgy keresletet támaszt, és rengeteg bölcsész végzettségűnek nyújt megélhetést.

Forrás: Index

A KORMÁNY JELENTŐSEN ÁTALAKÍJTJA A SZAKKÉPZÉST

A vállalkozások nehezen találnak jó, szakképzett munkaerőt

A kormány elfogadta a szakképzési koncepciót, amelynek célja, hogy Magyarországon olyan, jól képzett szakemberek végezzenek az iskolákban, akik el is tudnak helyezkedni a szakmájukban – mondta **Czomba Sándor** munkaerőpiacért és képzésért felelős államtitkár február 12-én. Úgy vélte, a kormány által elfogadott koncepció a következő években, évtizedekben meghatározó jelentőségű lesz, mivel teljes mélységében kívánja átalakítani a szakképzés területét.

Az államtitkár elmondta: megállapítható, hogy Magyarországon hiány van a jól képzett szakmunkásokból, technikusokból és szakemberekből, a vállalkozások nehezen találnak jó, szakképzett munkaerőt. Czomba Sándor szerint az adatok elkeserítőek, míg a 90-es években 170 ezer fiatal végezte el az általános iskolát, addig tavaly ez a szám 120 ezerre csökkent, tehát 50 ezer gyerek „tűnt el” a rendszerből. Elmondható, hogy ezek a diákok döntő többségükben a szakképzésből tűntek el – hangsúlyozta. Az államtitkár arról is beszélt, hogy a következő években a hiányszakmákban közel 50 ezer ember megy nyugdíjba a munkaerőpiacról. A munkanélküli-regiszterben szereplők 60 százaléka nem rendelkezik szakképzettséggel. A probléma tehát jelentős, a 24. órába lépünk.

A legényesebb az alapfokú képzettség

Czomba Sándor kifejtette, az a tendencia jellemző évek óta Magyarországon, hogy az elégséges szintet épphogy teljesítő diákok mennek szakképző iskolákba, tehát az alapfokú iskolán múlik elsősorban ezeknek a diákoknak a fejlődése. El kell érni azt, hogy úgy kerüljenek ki a tanulók az általános iskolából, hogy írni, olvasni, számolni tudjanak, és ezt az alapvető tudást ne a szakiskolában kelljen elsajátítaniuk először. Az államtitkár kijelentette, a legényesebb kérdés az alapfokú képzettség megteremtése. Fontos cél az is, hogy olyan szakmát adjunk a diákok kezébe, amellyel képesek munkába állni.

Elmondta: a 2016-os és 2017-es tanévtől kezdve történik meg az átállás, a mostani még átmeneti év. Az átalakítás érinteni fogja a szakiskolák rendszerét, olyan szakközépiskolák és szakközépiskolák jönnek létre, ahol lehetőség van érettségire és szakmát is szerezni.

Ez azt jelenti, hogy a jelenlegi szakközépiskolai képzés szakközépiskolában folytatódik, a jelenlegi szakiskola megnevezése pedig szakközépiskolává módosul, mert a képzés kezdeti, hároméves szakaszát követően automatikusan nyújtja az érettségi felé történő továbbtanulást lehetőséget. Cél, hogy az egyetemről kieső fiatalok visszakérülhessenek a szakképzés

rendszerébe, és hogy senki se maradjon szakma nélkül.

Czomba Sándor kitért arra, hogy tovább szeretnék bővíteni a duális képzési rendszert, növelni a részt vevő vállalatok számát, elsősorban mikro-, kis- és középvállalatokat bevonni. Az NGM államtitkára felidézte: 2015. szeptember elsejétől az NGM több mint 400 intézmény fenntartói feladatait veszi át, ami jelentős változás lesz. A lépéssel az érintett intézményeknek nagyobb önállóságot, ezzel nagyobb felelősséget is szeretnének adni – tette hozzá.

Az újonnan alakult Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal, az NGM háttérintézménye végzi majd a szakmai irányítást, és látja el a fenntartói feladatokat. Az iskolák és a hivatal közé országosan 30-40 szakképzési centrumot hoznának létre a minél hatékonyabb működtetés érdekében – jegyezte meg.

Két részből áll a szakiskolások ösztöndíja

Odobina László szakképzésért és felnőttképzésért felelős helyettes államtitkár elmondta: két részből áll a szakiskolai tanulók ösztöndíja. Az egyik a hiányszakmához és tanulmányi átlaghoz kötött, 4,5-ös átlag felett jár, ami nettó 30 ezer forint. Ez egészül ki a duális képzésben a vállalatok által kötelezően adandó tanulói juttatással, aminek a törvény által előírt, minimális bruttó összege 10 és 19 ezer forint között van, de ennél többet is adhat a cég. Ezeket összeadva kijön a havi, mintegy 50 ezer forintos ösztöndíj. A hiányszakmákhoz kötött ösztöndíjat *Szabóky Adolf* piarista tanárról nevezte el – tette hozzá.

Felsőfokú végzettséggel is lehet tanítani

A gazdasági kamarák feladata lesz, hogy minél több gazdálkodó szervezetet kutasanak fel és ösztönözzenek arra, hogy gyakorlati helyeket biztosítsanak a szakképzésben tanulók számára. A gyakorlati helyek biztosításának ösztönzésére szakmai kapcsolatokat ugyan kamatoztathatják a szakképző iskolák is, de nem ez lesz az elsődleges feladatuk. A „külső” gyakorlati képzőhelyek számának emelkedéséből adódó többletfeladat az iskolai kapcsolattartó

szakemberekre hárul majd. A várhatóan megnövekedett létszámú tanulók oktatását segíti, hogy szakmai elméletet szakirányú felsőfokú iskolai végzettséggel is lehet majd tanítani. Az oktatásban részt vállaló ezen szakembereket pedig ösztönözni fogják arra, hogy szerezzenek pedagógusvégzettséget is. Az ösztönzés formája lehet, hogy ahogyan a tanítási gyakorlat beszámít az oktató-pedagógus képzés idejébe, úgy a mérnök tanár, közgazdász tanár, valamint a szakoktató végzettség megszerzésének idejébe is beszámítható legyen az előzetes, illetve a tanulmányok alatti tanári gyakorlat.

Életpályamodell szakképző pedagógusoknak

A pedagógus-életpályamodellhez hasonlóan kívánják kialakítani a szakképzési pedagógus-életpályamodellt is. Ez utóbbi életpályamodellben a szakképző tanár akkor is részesül a tanári juttatásokban, ha pedagógusvégzettség híján csupán szakirányú diplomája van, de már elkezdte a módszertani ismeretek elsajátítását.

A szakképzési tanárookra és szakoktatókra vonatkozóan olyan alrendszer alakítanak ki, amely minden „tanártípusnak” lehetővé teszi az át- és továbblépési lehetőségeket – akár a pedagógiai végzettségtől függetlenül, kizárólag a szakmai előrelépés alapján.

Legelőször is a gyakorlati oktatásvezető munkakört szeretnék visszaállítani. Az ő feladatai között szerepel elsősorban a gyakorlati képzést szervező vállalatokkal történő kapcsolattartás, együttműködés.

Miből mit tanulnak a szakképzésben részt vevők?

A szakképzési tankönyvek tankönyvjegyzékre történő felvételéről a szakképesítésért felelős miniszter dönt a Szakképzési Tankönyv és Taneszköz Tanács véleménye alapján. Mivel a Szakképzési Tankönyv és Taneszköz Tanács tagjai elismert, felsőfokú szakmai végzettséggel, szakképzési, taneszköz-fejlesztési tapasztalattal rendelkező szakemberek, a szakképzési tankönyvjegyzék összeállítása során a pedagógusokkal külön egyeztetés nem történt.

(Folytatás a 10. oldalon)

Dr. Szenes György

A SZAKKÉPZÉS ÁTALAKÍTÁSA

A Nemzetgazdasági Minisztérium (NGM) sajtótájékoztatón jelentette be, hogy a kormány elfogadta a Szakképzés a gazdaság szolgálatában címmel a szakképzés fejlesztési koncepcióját. A koncepcióról – ma már mondhatom, „természetesen” – a minisztérium nem egyeztetett a szakmai szervezetekkel, ezért észrevételemet Czomba Sándor államtitkár úr sajtótájékoztatóján elmondott kijelentéseire alapozom.

Át kívánják nevezni a szakképzés két iskolatípusát:

– A szakközépiskolát szakgimnáziummá kívánják átnevezni azzal az indokkal, hogy vissza kívánják állítani ennek az iskolatípusnak a vonzerejét. Jelezni kívánják, hogy a szakgimnáziumban négy év után érettségit tesznek a tanulók, az ötödik évben a szakmát tanulják, és technikus vizsgát tesznek. Lehet, hogy az államtitkár úr nem tudja, hogy a szakközépiskolák 4+1-es rendszerben dolgoznak 1985 óta, amikor ismét bevezették a technikusképzést Magyarországon. Ebben az iskolatípusban már évtizedek óta be lehetett számítani a 9–12. évfolyamon elsajátított szakmacsoportos szakmai alapismereteket, és erre alapozva a 13. évfolyamon lehet szakmai végzettséget szerezni. Mi az újdonság? Lehet, hogy az NGM-ben nem tudják, hogy a szakközépiskola a legnépszerűbb iskolatípus hazánkban, ide jár a tanulók majdnem 40 százaléka az általános iskola után.

– A szakiskolát szakközépiskolává kívánják átnevezni, jelezve azt, hogy a hároméves szakiskolai képzésre alapozva további két év után érettségi vizsgát tehetnek a tanulók. Ez azonban a szülők és a tanulók becsapása. A jelenlegi, iparosanonc-képzéssé silányított szakiskolában az összes közismereti tantárgyat heti hat órában oktatják, így egy-egy tantárgyra hetente egy tanítási óra sem jut. Hogyan gondolhatja az államtitkár úr, hogy erre alapozva két év alatt az érettségi vizsgára fel lehet készülni? Ilyet csak az mondhat, aki nem ismeri az egységes érettségi vizsga követelményeit.

A fenti címtáblaátfestéseknek semmi értelme nincs, csak megzavarja a szülőket és a gyerekeket a pályaválasztásukkor az iskolatípusok kiválasztásánál.

A tervek szerint az NGM háttérintézménye átveszi a szakképző iskolák fenntartását. A kérdés nem az, hogy az eddigi, működésképtelen Klik intézményfenntartótól átkerül-e a mintegy 500 szakképző

iskola egy másik központhoz. A kérdés az, hogy az iskolák visszakapják-e szakmai, pedagógiai és gazdasági önállóságukat? Erre azonban nem látok reális esélyt, hiszen a fenntartó és az iskolák közé 30–40 iskolacentrumot akarnak létrehozni. Így létrejönnek azok a 10 ezer fős mamutintézmények és az alattuk lévő tagintézmények, amelyeknek semmi önállóságuk nem lesz.

A duális képzés rendszerét bővíteni kívánják a mikro, kis- és középvállalatok bevonásával. Nem veszik észre, hogy ez az elmúlt négy évben sem sikerült, mert ez nem kívánság kérdése. A bővítési próbálkozások azért sikertelenek, mert a vállalatoknak nincsenek meg a személyi és a tárgyi feltételeik a gyakorlati foglalkozások szervezéséhez.

Jobban tenné a minisztérium, ha nem látszatintézkedéseket tenne szakképzés-fejlesztési koncepció címszóval, hanem leülne a szakmai szervezetekkel tárgyalni a valós gondok megoldásáról.

A KORMÁNY JELENTŐSEN ÁTALAKÍJTJA A SZAKKÉPZÉST

(Folytatás a 9. oldalról)

A szakképesítésért felelős miniszter az általa jóváhagyott tankönyvjegyzéket megküldi az Oktatási Hivatalnak. Az Oktatási Hivatal összeállítja a tankönyvek, pedagógus-kézikönyvek adott tanévre vonatkozó, hivatalos tankönyvjegyzékét, és megküldi az oktatásért felelős miniszter részére közzététel céljából. Azok a tankönyvek kerülhetnek fel a jegyzékre, amelyek érvényes tankönyvvé nyilvánítási határozattal rendelkeznek, és az áruk megfelel az adott tanévre vonatkozóan a közoktatási tankönyvek legmagasabb fogyasztói áráról szóló Emmi-rendeletben leírtaknak.

Az NSZFH honlapján (www.nive.hu) mindenki számára elérhető módon számos információ van a szakképzéshez kapcsolódó tankönyvekről, tananyagokról, kiadványokról. Az NSZFH <https://tananyagbank.nive.hu> honlapján megtalálható az az adatbázis is, amely az Országos Képzési Jegyzékben szereplő szakképesítésekhez kapcsolódó 226 követelménymodulhoz kidolgozott 3000 tartalomlelemet foglalja magában. A szakképző iskolák a szakképzésben használatos (tankönyvjegyzéken szereplő) tankönyveket a Kellőtől rendelik meg, és a Kello küldi meg azokat számukra.

PL-összeállítás

EGYHÁZAK ÉS SZAKMUNKÁSOK

Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter február 23-án megbeszélést folytatott a Magyar Katolikus Egyház, a Magyarországi Református Egyház, a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége és a Magyarországi Evangélikus Egyház képviselőivel a szakképzés területén történő együttműködésről.

A találkozó célja, hogy a kormány és a négy történelmi egyház között stabil, partneri együttműködés alakuljon ki a szakképzés területén – olvasható a Nemzetgazdasági Minisztérium közleményében. A megbeszélésen a részt vevők áttekintették az egyházakkal történt eddigi egyeztetések tapasztalatait, a szakképzési beiskolázásokról szóló szabályozást és a Szakképzés a gazdaság szolgálatában című ágazati koncepció kapcsolódó rendelkezéseit.

A minisztérium tájékoztatása szerint a felek egyetértettek abban, hogy az egyházi fenntartású szakképző intézményeket a kormánynak segítenie kell, hogy minél hatékonyabban meg tudjanak felelni a munkaerőpiac igényeinek és felmerülő kihívásainak. A szorosabb együttműködés így javíthatja az egyházi fenntartású szakképző intézmények hatékonyságát, és növelheti az oktatásban betöltött szerepüket. A találkozó résztvevői abban is megállapodtak, hogy a közeljövőben rendszeresen fognak egyeztetni.

Forrás: edupress

IN MEMORIAM HORVÁTH JÁNOS

(1920–2015)

Szomorúan olvastuk a családtól kapott gyászjelentést, amelyben arról tudatták a Pedagógusok Szakszervezetét, hogy **Horváth János** tanár, a PSZ nyugalmazott osztályvezetője életének 95. évében, 2015. február 3-án elhunyt. Végakarata szerint a legszűkebb családtagjai körében búcsúztatták, és hamvait családi sírba helyezteték a Farkasréti temetőben.

A gyászjelentés mellé megkaptuk Horváth János saját kézzel írt életösszegzését is, amelyben a számára legfontosabb eseményeket, az őt leginkább foglalkoztató gondolatokat gyűjtötte csokorba. A másfél oldalnyi, kézzel, ceruzával írt, több, utólag fontosnak bizonyuló bejegyzéssel tarkított végakarat gondosan formált betűit olykor felismerhetetlenné tette a kor, most mégis felidézünk, ha az előbb említett okból kissé hiányosan is.

A legmeghatóbb az a margóra írt megjegyzés, amelyik 2014. június 7-én került a papírra: „Talán én vagyok most a legrégebbi (legöregebb), élő tagja és tisztségviselője a szakszervezetnek.” A Pedagógusok Szakszervezetének egyébként 1946 óta volt tagja, 1948-tól tisztségviselője. 1956. február 1-jével nevezték ki függetlenített tisztségviselőnek, megválasztották a Pedagógusok Szakszervezete Veszprém Megyei Bizottságának elnökévé (titkárává). Innen 1957 novemberében került a szakszervezet központjába, ahol 1962-től osztályvezető-helyettesként, majd osztályvezetőként szolgált a közösséget 1980. december 31-éig, amikor több mint 41 év szolgálat után nyugállományba vonult.

Tanítói diplomáját a Miskolci Evangélikus Tanítóképzőben szerezte 1939-ben. Első munkahelyére, a Szentendrei Református Polgári Fiú- és Leányiskolához és Internátushoz felügyelő-nevelőnek hívták, ahol 1939. november 7-étől 1941. március 14-éig éneket tanított, földrajz- és történelemtanárokat is helyettesített. 1941. március 15-étől október 13-áig Tiszacsege-Cserepesen volt állami kinevezett tanító, amíg október 13-án kötelező katonai szolgálatra hívták be Budapestre, az Első Honvéd Felderítő Zászlóalj Páncélvonat Századhoz.

Az előírt tiszti iskolák elvégzése után zászlósi rangot kapott, majd a frontra vezényelték. Jugoszláviában fogságba esett, ahonnan 1945 őszén szabadult. Ekkor kérte tanítói áthelyezését Bakonycsernyére, az ottani állami iskolához. 1946. január 1-jétől itt dolgozott, megbízták az iskola vezetésével is. Felsőfokú tanulmányait folytatta, előbb szaktanítói, majd 1950-ben tanári diplomát szerzett. Ugyanitt megbízták a Szakmunkásképző Iskola vezetésével is. 1951-ben tanulmányi felügyelővé, majd 1953-ban járási osztályvezetővé nevezték ki a zirci járásban.

Munkáját sok elismerés jutalmazta. 1953-ban a Köznevelésügyi Kiváló Dolgozója lett, a Szakszervezeti Munkáért arany fokozatát 1970-ben kapta meg. 1973-ban újra az Oktatásügyi Kiváló Dolgozója kitüntetésben részesült, 1977-ben megkapta a Magyar Pedagógus Társaság Emlékplakettjét, 1979-ben a Munka Érdemrend arany fokozatát, 1980-ban pedig a Pedagógus Szolgálati Emlékérmét.

Végakaratóban azt kérte: „Evangélikus szertartás szerinti búcsúm legyen, melyen nem kérek hosszú beszédet, csupán életutam állomásait említse fel a Tiszteletes úr: előtte egy ima, egy ének, ez: »Mint a szép híves patakra a szarvas kívánczik«, befejezőül ima, búcsúszavakkal.”

A LEGSZEGÉNYEBBEK KAPJÁK A TÖBB PÉNZT

2,5 milliárdos pályázati keret óvodai férőhelyek bővítésére

Folytatódik a tavaly megkezdett óvodabővítési program, melynek keretében idén 2,5 milliárd forintra pályázhatnak az önkormányzatok óvodai férőhelyek bővítésére és csoportszobák létesítésére – jelentette be **Czunyiné Bertalan Judit** február 26-án a fővárosban. A köznevelésért felelős államtitkár közölte: az NGM felhívására a kérelmeket március 23-áig lehet benyújtani, és már működő óvodaépület átalakítására, bővítésére vagy új óvoda létesítésére pályázhatnak a települési önkormányzatok.

Elsősorban azok kérelmét várják, ahol legalább egy új óvodai csoportot tudnak majd indítani – jelezte. Olyan pályázatokat tudnak befogadni, ahol legkésőbb december végéig érvényes építéshatósági engedélye van az építendőnek. Ahol óvodafejlesztési elképzelés és engedély van, gyorsabban tudnak jelentkezni. Ugyanakkor a férőhelyek szükségessége a pályázatok bírálatakor fontos szempontként jelenik meg.

A kiírás kedvező helyzetbe hozza azokat az önkormányzatokat is, amelyeknek kevés anyagi lehetőségük van, hogy a fejlesztéseket önerőből megvalósítsák, náluk lehetőség van akár az ötszázalékos önerőre is – mondta **Czunyiné Bertalan Judit**. Rámutatott: a támogatási önerő mértéke a helyi adóerő-képesség függvényében változhat. Kitért arra, hogy a legszegényebb települések esetében férőhelyenként akár 2,2 millió forint is lehet a támogatás, míg ahol jobb a költségvetési pozíció, 1,2 millió lehet a hozzájárulás. A pályázatokat a belügyi, a nemzetgazdasági tárca és az Emmi szakértőiből álló tárcaközi bizottság értékeli, végső döntést pedig a nemzetgazdasági miniszter hoz május 8-áig.

Arról, hogy a 2,5 milliárdos keret mire lesz elég, azt mondta: akkor tudják megmondani, hány férőhely létesülhet, ha a pályázatokból látják, milyen önerő van, és mekkora támogatást kell nyújtaniuk. Eltérőek az adottságok, és vannak olyan agglomerációs térségek, ahol új óvodára lehet szükség, és van, ahol csoportszoba hozzáépítésére. A

fejlesztéseket nemzeti forrásból, költségvetési pénzből valósítják meg – hangsúlyozta. Az óvoda az iskola előszobája, és az a döntés, hogy szeptembertől minden hároméves gyermek számára az óvodai nevelést biztosítani kell, azzal is jár, hogy a férőhelyek számát növelni kell – mondta **Czunyiné Bertalan Judit**, aki hangsúlyozta: folytatódik az óvodai férőhelyek bővítésére és az infrastruktúra fejlesztésére indított kormányzati program. Emlékeztetett: tavaly összesen egymilliárd forintra már lehetett pályázni. Jelenleg ezekből 18 településen van lekötött óvodafejlesztési projekt, így hazai forrásból közel ezer férőhely áll majd rendelkezésre. Uniós keretből további férőhelyek kialakítása is zajlik – tette hozzá.

MTI

A MINDENMÉRŐ

Ebből a kutyából minden háztartásba kellene egy

Elég tíz másodpercre a homlokhoz érinteni, és több fontos egészségügyi adatot is megmér az első tényleg működő orvosi trikkorder. A trikkorder nevű eszköz először a Star Trek című sorozatban tűnt fel, és akkor persze csak a kamerák kedvéért működött. De mint annyi minden, amit egykor science-fictionben álmotak meg, mára ez az egészségügyi segédeszköz is valós termék.

A Scanadu Scout nevű eszköz kitalálója *Walter De Brouwer* belga üzletember, aki akkor került közelebb az egészségügy mindennapjaihoz, amikor fia egy balul sikerült esés következtében agykárosodást szenvedett. Látván az egészségügyi rendszer problémáit, a férfi úgy gondolta, hogy valóban szükség lenne egy olyan eszközre, amellyel a jelenlegi macerák nélkül, gyorsan meg lehet mérni néhány fontos egészségügyi adatot.

Az eszköz ötletét a már említett sci-fi sorozat adta. „A Star Trek több egy egyszerű filmnél, maga volt az üzleti terv” – mondta a CNN-nek. A tervet egyébként meg is haladta a Scanadu Scout fejlesztésére létrehozott cég, hiszen míg a Star Trek-béli trikkordert a képernyőre álmotott úrhajók orvosi személyzete használta, addig a most létrehozott eszközt bárki használni tudja. A fejlesztők célja éppen ez volt: nagyjából olyan egyszerű legyen ellenőrizni az alapvető egészségügyi adatainkat, mintha csak ránéznénk az e-mailjeinkre. Erre már csak azért is van lehetőség, hiszen mindannyiunk zsebében nagyobb számítási teljesítményre képes eszköz lapul (az okostelefon), mint amekkorával a teljes NASA (!) rendelkezett az 1960-as években, amikor a Holdra küldték az első embert.

A Scanadu Scout egy meglehetősen kicsi szerkezet, melybe rengeteg érzékelőt pakoltak. (Csupán érdekesség, hogy az egyik alkatrésze ugyanaz a csip, amellyel a Marsot felfedező Curiosity végzi a begyűjtött minták elemzését.) A kis kutyát mindössze tíz másodpercig kell a célszemély homlokához érinteni, és ez elég ahhoz, hogy megmérje a szívritmust (pulzust), a vérnyomást, a test felületi és maghőmérsékletét, a véroxigénszintet, a légzésritmust, kirajzoljon egy teljes EKG-görbét és felmérje az érzelmi állapotot (a stressz szintjét) is. Az adatokat az okostelefonunkhoz Bluetoothon át csatlakozó eszköz egy alkalmazásban jeleníti meg, itt tárolhatók, illetve tovább is küldhetők a mérési eredmények.

Az eszköz tömeggyártásához 100 ezer dolláros közösségi tőkére volt szükség, de végül 1,6 millió dollár gyűlt össze az Indiegogón. A 199 dolláros (kb. 54 ezer forint) Scanadu Scout orvosi eszközként való forgalmazásához már csak az amerikai egészségügyi hatóság jóváhagyására van szükség. A szervezet már vizsgálja a trikkordert. Akik másfél éve beszálltak az indiegogos tőkegyűjtésbe, azok néhány napja már megkapták a Scanadu Scout első darabjait, és az ő beszámolóik alapján az eszköz nemcsak használható, hanem pontos adatokat is szolgáltat.

Forrás: hvg.hu

MESÉK RASSZISTA JELZŐK NÉLKÜL

Harisnyás Pippi ezek után már nem lesz a négerek hercegnője, apja pedig nem lesz a négerek királya. Svédországban újra kiadják a Harisnyás Pippi kalandjai című regényt, a 70 éves történetből azonban kihúzzák a néger kifejezést. *Astrid Lindgren* lánya, *Karin Nyman* évekig tartó gondolkodás után egyezett bele a változtatásba. „Ez a megnevezés sértő, egyszerűen nem hagyhatjuk benne a Pippi-könyvekben” – nyilatkozta a Dagens Nyheter című svéd lapnak.

A népszerű sorozat első kötete idén ünnepli megjelenésének 70. évfordulóját. Ebből az alkalomból tavasszal újra megjelenik a széria – az 1945-ös könyvet még kettő követte 1946-ban és 1948-ban – Svédországban, de már a néger szó nélkül.

Az eredeti szövegben Harisnyás Pippi a négerek hercegnője, hajóskapitány apja pedig a négerek királya egy messzi szigeten. Az új változatban viszont már a déltengek királya lesz. „Kicseréljük ezt a szót, mert káros. Én még egy másik világban nőttem fel, akkoriban csak fehér bőrű emberek éltek Svédországban. Az utóbbi években úgy gondoltam, hogy az n-betűs szó csak egy a sok közül, amely már a történelem része, miért ne maradhatna. De aztán meggondoltam magam, mert ezt a szót még mindig használják. Ártalmas, így semmi esetre sem maradhat a Pippiről szóló könyvekben” – mondta Karin Nyman.

2014 szeptemberében a svéd televízió új változatban mutatta be a Pippi kalandjairól szóló 1969-es sorozatot. A szövegből törölte az általa rasszistának nevezett kifejezéseket: nemcsak a vörös hajú lányka apjának leírását változtatta meg, hanem kivette azokat a jeleneteket, amelyekben Pippi a kínai emberek kinézetével kapcsolatos gondolatait ecseteli.

Forrás: MTI

TENGERALATTJÁRÓ AZ ŰRBEN?

Könnyen érhetné az a vád a NASA kutatóit, hogy megártott nekik a floridai napsütés, hiszen a Cocoa Beachen megrendezett februári szimpóziumon azzal a szokatlan ötlettel álltak elő, hogy szükségük lenne egy tengeralattjáróra. Nem egy tipikus űreszköz, de nem is hibbantak a NASA munkatársai: a Szaturnusz egyik holdja, a Titan óceánjait akarják alaposabban megvizsgálni. A tudósokat elsősorban az izgatja, hogy mi lehet a Kraken Mare nevű óceán mélyén. Leghamarabb 2040-ben küldenének oda űrszondát, és néhány problémára még megoldást kell találniuk. A súlyos tengeralattjárót nem lehet csak úgy ledobni az óceánba, azt szépen le kell eresztetni a felszínre egy űrrépülőről.

Kommunikációs nehézségek is adódnak a Titan távolságából: a jel körülbelül két óra alatt érne el a földi irányítóközpontba. Magyarán a tengeralattjárónak autonóm módon kell közlekednie. A tervek szerint a szonda naponta 16 órán át lebegne a felszínen, hogy elegendő mérési adatot tudjon hazaküldeni, és csak a maradék idejében merülne a habok közé. A NASA becslései szerint három hónap alatt körülbelül kétezer kilométert tudnának bejárni a Titan óceánjában. A tengeralattjáró meghajtásáról egy 1 kilowattos Stirling-motor gondoskodna, amivel akár 3,5 kilométer/órás sebességgel is tudnának haladni.

Forrás: Index

12,5 MILLIÁRD SZAKKÉPZÉSRE

A brit kormány és a brit autóipar szereplői összefogtak, hogy a szakképzés 30 millió fontos támogatásával fejlesszék a járműipart.

A britek egy 30 milliós (12,5 milliárd forint) beruházási csomagot jelentettek be, ebből 11,3 milliót kormányzati szervek, 2,8 milliót befektetési alapok és 16,4 milliót járműipari szereplők dobtak össze egy kalapba. Első lépésben feltérképezik, milyen készségekre és képességekre van szüksége a jelen és a jövő nagy-britanniai autóiparának – beleértve a teljes beszállítói láncot –, majd ezt követően kidolgozzák azt a stratégiát, amely a szakképzést és így a brit üzemek versenyképességét, illetve a termelés hozzáadott értékét növelheti. A ráfordítás munkahelyeket is teremt, valamint további lökést ad az amúgy lendületben lévő járműiparnak.

Az autóipari szereplők közül az Aston Martin, a Bentley, a BMW, a Ford, a General Motors, a GKN, a Honda és a Jaguar Land Rover vesz részt a kezdeményezésben.

Forrás: autopro.hu

Szüdi János

EGYRE MEGY, HONNAN NÉZED

Az általános iskola kilencedik évfolyamának bevezetésével kapcsolatosan bedobott hír nem több, mint a szokásos kormányzati blöff. Nem arról van szó, hogy visszaadják a tanszabadságot, a tanítás szabadságát, hanem arról, miképpen alakítsák vagy ne alakítsák át az iskolaszervezetet, a szakképzést anélkül, hogy érdemben bárkit megkérdőznének, aki ért hozzá. Anélkül, hogy levonnák a tanulságot az elmúlt három év kudarcaiból.

Valójában decemberben már döntött a parlament arról, hogy a szakképzés intézményeit szétválasztják a köznevelés többi intézményétől, és egy új állami intézményfenntartóhoz viszik át a Klikkből. Azt már 2011 óta tudni lehet, hogy az országban megyénként egy intézménybe vonják össze a szakképző intézményeket. Ez a szétválasztás, összevonás jó alkalom az egész ellátórendszer „újrágombolására”, például a kis iskolák felső tagozatainak megszüntetésére. Azt is tudni lehet, hogy az állam szabadon, minden egyeztetés és minden korlátozás nélkül döntheti el, hol működjön tovább iskola, milyen feladatokat lásson el, és milyen kapacitással. Vagyis jogilag minden rendezett, jöhet az intézményrendszer formára igazítása. Nagyon tévedett (vagy ferdített) Pokorni Zoltán az ATV-ben, amikor azt állította, nem számít az a tény, hogy 16 éves korra lesz állítottnak a tankötelezettség idejét. Dehogynem számít. Ez azt jelenti, hogy ettől az életkortól kezdve megszűnik az állam ellátási felelőssége és kötelezettsége. Így olyan felvételi rendszert állíthat csatasorba, amely képes bebizonyítani több ezer tanulóval, hogy nem méltó a továbbtanulásra még a szakiskolában sem. Ehhez igazíthatja a megmaradó iskolarendszer befogadóképességét. A középiskolai felvételi rendszerrel pedig meghatározhatja, ki méltó arra, hogy feljebb lépjen a felsőoktatásba.

Nem kell nagyon visszatekinteni a múltba ahhoz, hogy világossá váljon, a kilencedik évfolyam esetleges visszaállítása nem több, mint az elvesztett lehetőségek részleges visszaadása. 1993-ban a közoktatásról szóló törvény az általános iskolát ugyanis tíz évfolyamos (nem osztályos) iskolatípusként határozta meg, azzal, hogy a kilencedik-tizedik évfolyam teljesíthető más iskolatípusban, például a szakiskolában is, ily módon kitolva a pályaválasztás kényszerét. Az általános iskolák nem alakultak át, de a szakiskolákba járóknak volt lehetőségük arra, hogy változtassanak döntésükön, s volt lehetőségük, hogy tanulmányaikat a középiskolában folytassák. 1993-ban arról is rendel-

kezett a közoktatásról szóló törvény, hogy a szakképzést szét kell választani az általános művelő felkészítéstől, hogy a gazdaság fel tudja vállalni a szakképzést anélkül, hogy meg kellene fizetni a matek-, magyar- stb. tanárt. Így jöttek létre a kilenc-tíz évfolyamos és szakképzési évfolyamokkal működő szakiskolák.

A 2013/2014. tanévben indult úgy először szakiskolai felkészítés, hogy az általános iskolából egyenesen a szakképzési évfolyamba léptek a tanulók. Ez a megoldás pénzügyi szempontból kifizetődő volt, hiszen a megszüntetett évfolyamokra jutó költségvetési támogatásokat ki lehetett vonni a rendszerből. Ma a szakképzési évfolyamokon nem jut idő

Nem az évfolyamok száma a meghatározó egy iskolarendszerben, hanem a tanszabadság és a tanítás szabadságának léte vagy nem léte

arra, hogy a tanuló az életben való eligazodáshoz szükséges ismeretekre, jártaságokra tegyen szert. A heti öt testnevelési óra mellett hét óra jut hetenként az összes többi tantárgyra. Erre mondják a szakemberek: egyszer használatos szakképzést szerez a tanuló, mivel képtelen arra, hogy ismereteit önálló tanulás útján bővítsé, megújítsa.

A szakképzés közelgő átalakításáról is kevés az információ. Az majdnem biztos, hogy másmilyen érettségit lehet majd szerezni a szakképző iskolában, és mást a gimnáziumban. A szakmai érettségi másodrangú lesz a gimnáziumi érettségihez viszonyítva. A gimnáziumból lehet bejutni azokra az egyetemekre, amelyek fontosak a hatalom számára. Ezért növekedett meg jelentősen az egyházi fenntartásban működő gimnáziumok száma. Ezért lehet csökkenteni az állami gimnáziumi kapacitást. A rendszerhez hű szakembergárda felnevelését rá lehet bízni az állammal együttműködő egyházakra. Az új uralgó osztály kiszolgáló személyzetét és szolgahadát előállítja az állami ellátórendszer.

Ma még nem ismert, csak becsülni lehet, hogy az államosított oktatási rend-

szernek milyen hatása lesz a lakosság műveltségi szintjére. Van mivel összehasonlítani. A STADAT által nemrég közzétett adatok szerint, míg 1998-ban az általános iskola nyolcadik évfolyamát be nem fejezők száma – a 15–74 éves lakosság körében – 638,6 ezer volt, addig 2013-ban 134,1 ezer. A csak általános iskolát befejezők száma ebben a körben és ebben az időszakban 2758,4 ezerről 1808,9 ezerre csökkent. Az érettségihez jutók száma viszont majdnem 400 ezerrel, a főiskolai oklevelet szerzők száma több mint 400 ezerrel, az egyetemi oklevelet szerzők száma több mint 200 ezerrel nőtt ebben a körben és ebben az időszakban. Ezek a változások minden

bizonyítással összekapcsolhatók a 18 évig tartó tankötelezettséggel, a középiskolai központi – döntően nem a tudásszintet, hanem a készségeket, képességeket mérő – írásbeli vizsgák bevezetésével és a szóbeli felvételteljesítés megszüntetésével, a felsőoktatási felvételi vizsgák megszüntetésével és a középiskolai tanulmányi eredményekre épülő felvételi rendszer bevezetésével.

Nem az évfolyamok száma a meghatározó egy iskolarendszerben, hanem a tanszabadság és a tanítás szabadságának léte vagy nem léte. A tantervi utasításra és tanfelügyeletre épített, állami akaratot közvetítő iskolarendszer nem képes arra, hogy a tanuló személyiségét a legteljesebb mértékig kibontakoztassa. A megfélemlített és „lefizetett” pedagógusgárda pedig hiába reménykedik abban, hogy a bezárt ajtók mögött élvezheti a szabadság lopott gyümölcseit. Ha nem lenne elég az állami akarat érvényesítéséhez a miniszter által kinevezett iskolaigazgató, az átlagnál jóval magasabb fizetéssel együtt járó mester „rendfokozatot” elnyert tanfelügyelő, az órákat látogató minősítőbizottság, majd a hivatalból induló etikai eljárások helyre teszik a sorból kilógókat.

Nem az évfolyamok számával kell búvárszkenálni. Az országnak kell más utat választania ahhoz, hogy érdemes legyen feltenni a kérdést: melyik iskolaszervezet szolgálja a lehető legjobban a gyermek mindennekefelett álló érdekét?

VÁCI MIHÁLY, A NÉPTANÍTÓ

Váci Mihályt bizonyára a „szép korúak” között köszöntötték volna Nyíregyházán és az országban decemberben, ha megéri a 90. születésnapját. A sors másképp rendelkezett, mert a 120-at verő szívére figyelés helyett mindig másoknak a sorsa, főleg szűkebb hazájában, a Nyírségben élőknek a sorsa érdekelte, Őértük szeretett volna többet tenni! Lehet, hogy ezért vállalta, hogy Budapestre költözik, vagy ezért vállalta el a képviselőiséget is?

Azonkívül, hogy ismerjük megjelent versesköteteit, diákok szavalják egy-egy megemlékezésen verseit, dióhéjban ismerjük rövid életét, mit tudunk még róla? Felmerült-e valaha is valakiben, aki példának akarta választani, hogyan tanult, hogyan indult mint tanító? Semmi nyoma nincs annak, hogy iskolásként írónak készült volna, inkább a festészetről beszélt. A körülményei miatt az Állami Tanítóképzőbe iratkozott be, és ott szerzett 1943-ban tanítói oklevelet. A fellelhető tanítóképzői irattár anyagai között megtalálható egy olyan órarend, mely azé az osztályé volt, ahova a későbbi költő járt; s három képesítői dolgozata: magyar, matematika és neveléstörténet. Neveléstörténet-tanára a későbbi tanítóképzői igazgató és Váci haláláig vele kapcsolatot tartó dr. Kiss Lajos volt, aki még 50 év után, a 90-es évek közepén is emlékezett tanítványára. Beszélgetés közben említette: „Vácinak igen sokrétű kapcsolata volt környezetével, a mindennapok valóságával, amiben élt. Vonzódott az emberekhez, a felnőttekhez, az alaposabb ismeretekkel és az alaposabb műveltséggel rendelkezőkhöz. Tudását nem spontán szerezte: szeretett iskolába járni, a képzőben igazi olvasóvá vált, kihasználva az iskola nyújtotta lehetőségeket. A helyi múzeum könyveinek is rendszeres olvasója volt. Egyéni fogékonysága és iskolai tanulmányai mellett ez tette lehetővé, hogy osztálytársainál tágabb horizonton tájékozódjon nemzeti, társadalmi, valamint művelődési kérdésekben.”

1942 nyarán a két rutin nyelvet tanuló diák számára kiírt pályázatot ugyan nem ő nyerte meg, de azon szándékán, hogy a nyelvet, az ezt a nyelvet beszélő embereket megismerje, ez nem változtatott. Tanulmányi eredményeivel nem tűnt ki, eredményeit erőfeszítés és akarat árán érte el. A képesítő vizsga előtt a hallgatóknak hosszabb idejű tanítási gyakorlaton kellett igazán szembesülniük választott hivatásukkal, és dr. Kiss Lajos az öt hónapos tanítási gyakorlathoz kapcsolódóan jelölte ki a képesítő írásbeli dolgozatának az anyagát, melyhez a szatmárnémeti tankerületi felügyelőség is hozzájárult: „A tanítási gyakorlaton szerzett tapasztalataim alapján miben látom a magyar néptanító feladatát?”

1943-ban Váci az öt hónapos tanítási gyakorlatát a Tolna megyei Decs-alsó pusztán teljesítette. 40 fő írt képesítői dolgozatot, ebből kilencen kaptak jelest munkájukra, de ezek közül is Váci Mihály munkáját emelte ki akkori tanára: „A többoldalas vizsgamunka felkészültséget, rátermettséget igényelt, mert ennek hiányában nem lenne szeme, és nem lenne füle a fiatal tanítónak meglátni és meghallani az élet morálijá-

sából a tennivalókat, a sürgős szükségleteket. Rendkívül komoly, értékes, intelligens dolgozat, amely sokszor izgatónak érdekes is. Látszik, hogy végtelenül komolyan élte át a felvetett problémákat, és hasonló komolysággal foglalt állást velük szemben. Nemcsak tartalma, problémái miatt, hanem lendületes, élvezetes és fordulatossága alapján is a legkomolyabb dolgozatok egyike” – írta értékelésében.

A dolgozatnak volt mondanivalója: vallásról, nemzetnevelésről, nemzetiségi kérdésről, az olvasás gyönyörűségéről, szülőikkel és gyerekekkel való kapcsolattartásról. Nemcsak megfigyelt valamit, hanem élményei, tapasztalatai, tanulmányai között kereste és fel is fedezte az összefüggéseket. Kamatozik a dolgozatban az önmagával szemben táplált igényesség, az iskola által benne felerősödött érdeklődés, az iskolai követelmények tudatos vállalása. A korábbi pályaválasztás ígéretes elhivatottsággá nemesedett benne. Nagy belső kíváncsisággal, szinte érett hivatástudattal, a küldetés szép hitével készült a tanításra. Nem csupán kenyérre akarta átváltani oklevelét, hanem életprogramnak tekintette, hogy szellemi vezetőként hasson környezetére. (Azt hiszem „Jegenye-fényben” című versével is igazolta ezt.)

Az elkötelezettség mellett tudta, hogy reményt nyújtani, nevelni az iskolában és az iskolán kívül egyaránt csak felkészülten és szeretettel, „szív közelben” lehet. Ezért találkozni kell az ifjúsággal, szülőikkel, és bensőséges kapcsolatot kell kiépíteni; ne a kocsmába járjon a fiatalság, hanem olvasóköribe, ismeretterjesztésbe; meg kell szerezni a tanítónak a nép megbecsülését. Önálló, kezdeményezni merő, váratlan fordulatokhoz alkalmazkodni tudó, széles látókörű embernek kell lenni, akit munkája közben áthat a nagy felelősségtudat, hogy nemcsak írni, olvasni tanít, hanem környezete életét is irányítja, nevel és vezet. A tanító kapcsolata, amely összetartja a magyarság életét. A dolgozat befejező gondolata: „Szeretném, ha ezeket erőmhöz mérten meg tudnám valósítani!”

A tanítás iránti alázat érezhető abban a mozzanatban, amikor Váci Mihály Mandabokorba kerülve a tanítás megkezdése előtt letérdepelve bejegyezte nevét a szekrényoldal alá. Ma már azt hiszem, ez és sok minden más, ami ebben a dolgozatban benne van, „kihált”! A ma is szinte még érvényes gondolatokat a mai viszonyokra átültetve se sokan ismerik, pedig változó és rohanó világunkban nagy szükség lenne rájuk!

(A dolgozatot olvasta és az elemző gondolatokat közreadta: Raffay Zoltánné nyugalmazott gyakorlóiskolai igazgatóhelyettes)

Váci Mihály

JEGENYE-FÉNYBEN

A búzafények áramló mennyében
szinte dúdolván jött a gyalogút
ezerfelől – és vezette kézen
a tarisznyába botló kisfiúk

s a pipacskendős kislányok hadát.
Jöttek a gyerekek, s gyíkot keresve
lesték, hol remeg az út menti fű,
s ha csirkéit sírva hívta a fűrj:

a suhogó búzában törve, messze
kószáltak – odahagyva az utat.
Fejük felett összecsapott a fénytelt
kalászkok íve – ám egyik se félt,

hogyan eltéved, mert a fészkekhez-térdelt
gyerek is, ha felvetette fejét,
minden tájról látta a jegenyét,
amit zöld gyertyaként még nyolcvan éve

tűztek le az iskola tövinél,
hogyan örök-érzékeny szelekben égve
hívja azt, akit öröme sző fénybe,
vagy gondja barázdáin mendegél.

S a jegenye – zöld máglya – égre lobbant
a pusztában: – s hol tornyok nincsenek,
harang se zeng, hirdeti roppant
hitét, kiáltva, fényben, viharokban:

– Gyermek, népek, erre jöjtek!
Száz ezer külön mozdulása vágy van
benne – de minden ággal egy irányba,
csak fel! – a fény egébe tör zokogva,

hogyan lángra gyűjtsa, hívja, felemelje
azt, ki fáradtan hullna a homokra.
Vad, tragikus fohászú lélek – éber
ezüst tükröket a Mindenségbe tart,

és felelősen minden levelével
figyel, jelez hajnalt, távol viharról.
Csak vándormadár száll rá néha: éjjel
hulló csillag reszket meg levelén:

hosszá a por szürke leple nem ér fel,
sem a csalán s a gazok tövise.
Csak vihar töri s villámmal a fény.
Ilyen kívántam lenni én is, ott, a

homokba szúrt nyárfa: – a tanító,
ki fénybe tör, ragyogó hit a lombja,
irány azoknak, jel és biztató,
kik jönnek barázdákban botladozva.

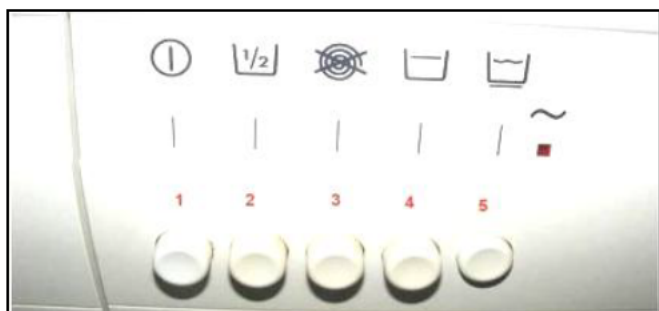

A Facebookról jelentjük

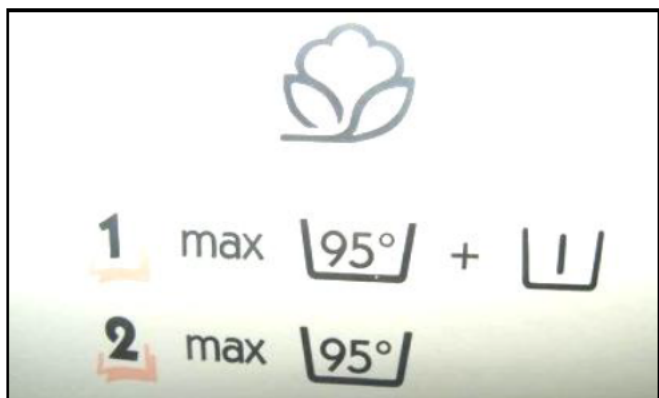
MIÉRT NEM MOSNAK A FÉRFIAK?

Minden tisztelem a hölgyeké...

Sok férfitársammal egyetemben minden háztartási géppel, elektronikus eszközzel nagyjából megbirkózom. Be tudom állítani a tévét, a felvevőt, a számítógéppel, telefonnal is elboldogulok. De van egy szerkezet, amely mindig is fejtörést okozott nekem és férfitársaimnak. Ott bujkál sunyin a fürdőszoba egyik sarkában, és biztos röhög magában, mikor fejkavarva állunk előtte. A mosógép ez a misztikus gépezet. Tele számunkra érthetetlen ábrákkal, jelekkel. Ha nem állítod be pontosan, azonnal kegyetlen bosszút áll rajtad. Tekergetheted jobbra, balra a gombokat, ha nem megy, neked, na meg a ruháknak annyi. A gombok mellett látható jelek nekem kínaiul vannak. Viszont elég érdekes, hogy a párom nem tud kínaiul, mégis két-három naponta sikeresen kimossa a ruhákat. Ezt mind a mai napig nem értem. A következő pár képben megpróbálom illusztrálni, mit jelentenek nekünk, férfiaknak a gépen lévő ábrák, így érthető, miért nem szeretünk a szennyessel bíbelődni...

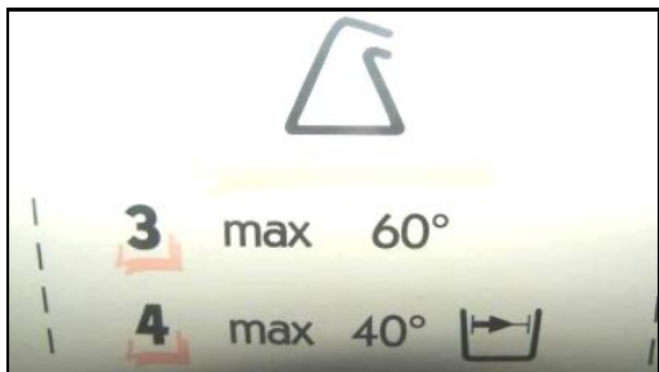

1. Pénzbedobó nyílás fedelének nyitása.
2. A ruhák felének a mosása (pl. csak mackóalsó, öltöny nadrág, kertész nadrág). A felső részeket más program mossa (szerintem).
3. Csigát ne mossunk. (Ez világos.)
4. Állóvíz. (Gondolom, ekkor nem kell a gépet bekapcsolni.)
5. Hullámzó víz. (Ha a piros lámpa is világít, akkor a kis szívem bekapcsolta a gépet.)

Virágmintás ruhák mosása.

1. Legfeljebb 95 fokon, pálcikával.
2. Ugyanez, pálcika nélkül. (?!?)

Lombikmosó program. (Basszus, ez akkor mosogatógép is!)

3. Legfeljebb 60 fokon. (Ezt értem.)
4. Legfeljebb 40 fokon... fekvő olajemelővel?????????

Ezt elsőre kitaláltam... minden, amiben madártoll van!

(Csak tudnám, a vonalkódos bokszeralsóimra létezik-e program?)

5. A szokásos max. 40 fok. (E fölött már a láb is szar ügy...)
6. Azt értem, hogy 40, de mit keres itt egy péksütemény?!?

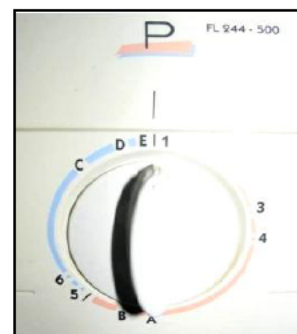
Szinte mindent csak 40 fokon lehet mosni...

Akkor a többi a mosógép dőlésszöge lenne???

Bár 95 foknál már kifolyna a víz.

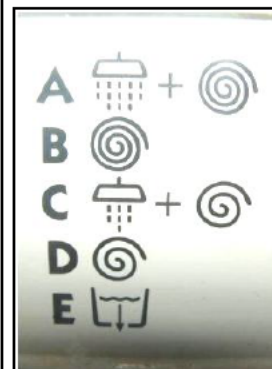
Na ennél a kapcsolónál már végképp elbizonytalanodtam... Számok meg betűk, körbe-körbe...

Itt gondoltam először arra, hogy feladom férfiúi büszkeségemet, és szaros gatyával megyek dolgozni, ha másképp nem megy!!!

Ez a kedvencem:

- A. Mosás után zuhanyozzunk, aztán együnk egy kakaós csigát.
- B. Ha jólesett, akkor még egyet.
- C. Ha fogy a meleg víz, együnk egy brióst.
- D. Vagy még egyet.
- E. Ha a kádból is elfolyt a víz, töröljük fel, aztán menjünk sörözni.

Petőfi Sándor

A NÉP NEVÉBEN

Még kér a nép, most adjatok neki!
Vagy nem tudjátok, mily szörnyű a nép,
Ha fölkel és nem kér, de vesz, ragad?
Nem hallottátok Dózsa György hírét?
Izzó vastrónon őt elégetétek,
De szellemét a tűz nem égeté meg,
Mert az maga tűz; úgy vigyázzatok:
Ismét pusztíthat e láng rajtatok!

S a nép hajdan csak eledelt kívánt,
Mivelhogy akkor még állat vala;
De az állatból végre ember lett,
S emberhez illik, hogy legyen joga.
Jogot tehát, emberjogot a népnek!
Mert jogtalanság a legrútabb bélyeg
Isten teremtményén, s ki rásüti:
Isten kezét el nem kerülheti.

S miért vagytok ti kiváltságosok?
Miért a jog csupán tinálatok?
Apáitok megszerezék a hazát,
De rája a nép-izzadás csorog.
Mit ér, csak ekkép szólni: itt a bánya!
Kéz is kell még, mely a földet kihányja,
Amíg föltűnik az arany ere...
S e kéznek nincsen semmi érdeme?

S ti, kik valljátok olyan gőgösen:
Mienk a haza és mienk a jog!
Hazátokkal mit tennétek vajon,
Ha az ellenség ütne rajtatok?...
De ezt kérdeznem! engedelmet kérek,
Majd elfeledtem győri vitézségtek.
Mikor emeltek már emléksobort
A sok hős lábna, mely ott úgy futott?

Jogot a népnek, az emberiség
Nagy szent nevében, adjatok jogot,
S a hon nevében egyszersmind, amely
Eldől, ha nem nyer új védoszlopot.
Az alkotmány rózsája a tiétek,
Töviseit a nép közé vetétek;
Ide a rózsza néhány levelét
S vegyétek vissza a tövis felét!

Még kér a nép, most adjatok neki;
Vagy nem tudjátok: mily szörnyű a nép,
Ha fölkel és nem kér, de vesz, ragad?
Nem hallottátok Dózsa György hírét?
Izzó vastrónon őt elégetétek,
De szellemét a tűz nem égeté meg,
Mert az maga tűz... úgy vigyázzatok:
Ismét pusztíthat e láng rajtatok!

(Pest, 1847. március)

